

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

4 | 2010

HLAVNÍ TÉMA

Vědecká a výzkumná činnost na univerzitě <i>prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA</i>	1
--	---

CELOUNIVERZITNÍ INFORMACE

Hodnocení výsledků vědy, výzkumu a vývoje <i>Vladimíra Pištěková, Vladimír Večerek, Miloslava Lopatářová</i>	9
Prof. Nečas v předsednictvu Evropské asociace veterinárních fakult a univerzit <i>Vladimír Večerek</i>	16
Univerzita obstála při kontrole rozvojových projektů na výbornou <i>Ing. Leona Sapíková</i>	17

Z ČINNOSTI FVL

Parazitologové v zemi olgoje chorchoje aneb Putování za krevními prvky v Mongolsku <i>MVDr. Michal Sloboda, Ph.D.</i>	18
--	----

Z ČINNOSTI FVHE

Veterinary week 2010 <i>Ladislav Steinhauser</i>	23
Uplatnění absolventů FVHE ve státním veterinárním dozoru <i>Ladislav Steinhauser</i>	24
Studijní oddělení Fakulty veterinární hygieny a ekologie VFU Brno <i>doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.,</i>	25

Z ČINNOSTI FAF

Train New Trainers <i>PharmDr. Alena Petříková, Daniel Pěček</i>	26
Květinův den 2010 <i>doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D.</i>	27

Z ČINNOSTI REKTORÁTNÍCH PRACOVIŠŤ

Kvestorcup 2010 <i>PaedDr. Jan Kubernát</i>	28
Družstvo VSK VFU Brno na 4. místě <i>redakce</i>	28

Z ČINNOSTI STUDENTŮ

I.V.S.A. a její působení na naší univerzitě <i>Jiří Herzig</i>	29
---	----

UDÁLOSTI

Studijní pobyt amerických studentů z Purdue University na VFU Brno <i>prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc.</i>	30
XI. střeoevropský buiatrický kongres a 5. symposium Evropské školy managementu zdraví skotu <i>doc. MVDr. Josef Illek, DrSc., Dipl. ECBHM</i>	31
Udílání cen za nejlepší diplomové práce studentů FaF VFU Brno <i>PharmDr. Ing. Radka Opatřilová, Ph.D.</i>	32
KRMIVA 2010 <i>Eva Straková</i>	33
Promoce monografie <i>Eva Straková</i>	33
XII. ročník Konference mladých vědeckých pracovníků s mezinárodní účastí <i>prof. MVDr. Lenka Vorlová Ph.D.</i>	34
VFU Brno má svého zástupce v předsednictvu nově založené Evropské asociace specialistů na choroby prasat <i>redakce</i>	34
Reportáž z návštěvy Karyho B. Mullise v Brně <i>RNDr. Eva Roubalová, Ph.D.</i>	35

Soutěž	36
--------	----

**VITA
UNIVERSITATIS**

časopis Veterinární
a farmaceutické univerzity
Brno

4 ■ 2010

Vydává:

Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno
Palackého 1/3, 612 42 Brno

Vychází:

každé dva měsíce

Redakční rada:

prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA
– předseda
MVDr. Pavel Brauner
doc. PhDr. Karel Král, CSc.
prof. MVDr. Zdeněk Pospíšil, DrSc.
prof. MVDr. Iva Steinhauserová, CSc.
MVDr. Mirko Treu, CSc.

Redakce – kontaktní osoba:

Barbora Šolcová
Tel.: 541 562 001, 724 743 250
solcovab@vfu.cz

foto: Bc. Lucie Stejskalová

Grafická úprava a sazba:

Martina Petrová, tel.: 608 740 583
petrova.m@tiscali.cz

Jazyková korektura:

Eva Bublová

Tisk:

EXPODATA-DIDOT, spol. s r. o.
Výstaviště 1, 648 75 Brno

Reg. č.: MK ČR E 18254

ISSN 1803-3830

Redakční uzávěrka pro č. 5/10:

27. 9. 2010

Příští číslo vyjde:

21. 10. 2010

Za obsah dodaných textů odpovídají
autoři

© Veterinární a farmaceutická
univerzita Brno

Vzpoura – socha koně u auly VFU Brno,
1. místo fotografické soutěže
foto: Tomáš Piskovský

Vědecká a výzkumná činnost na univerzitě

Univerzita

Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost

Na VFU Brno je vědecká a výzkumná činnost zaměřena především na řešení výzkumných záměrů, projektů Národního programu výzkumu II, grantů grantových agentur (zejména GAČR, NAVZ, MZD, MPO a dalších), mezinárodních projektů a projektů specifického výzkumu.

Rozsah výzkumné činnosti vyjádřený objemem prostředků získaných na vědeckou a výzkumnou činnost pro VFU Brno je uveden v grafu č. 1.

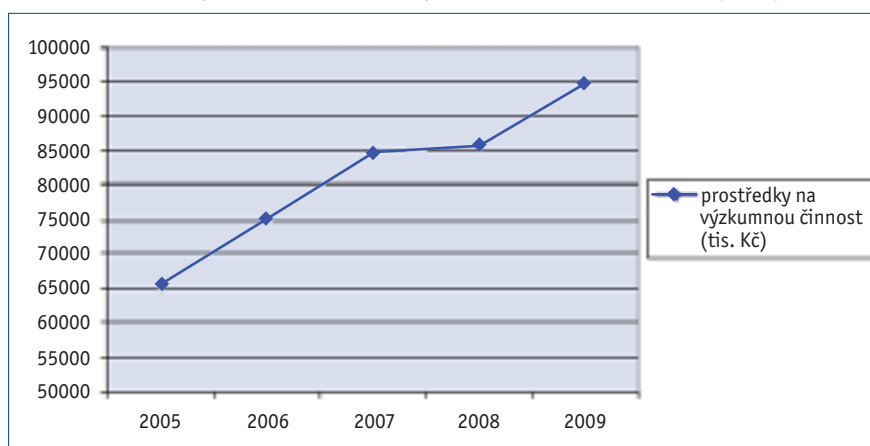
Z grafu vyplývá, že prostředky získávané na vědeckou a výzkumnou činnost významně stouply, a to z 65 405 000 Kč v roce 2005 až na 94 501 000 Kč v roce 2009, což představuje nárůst 44,5 %. Tyto výsledky lze považovat za velmi dobré.

Významným ukazatelem rozsahu vědecké a výzkumné činnosti je vyjádření

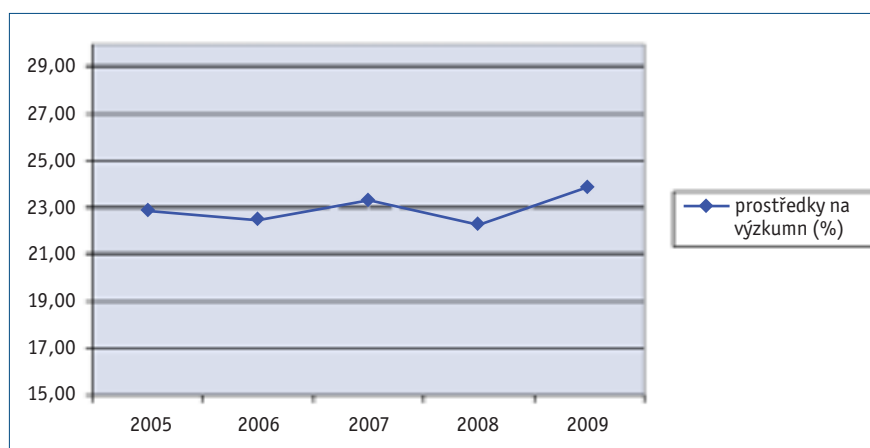

■ Klinika chorob přežvýkavců – vyhodnocování výsledků

■ Graf č. 1: Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost na VFU celkem (tis. Kč)

■ Graf č. 2: Podíl získaných prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost k celkovému rozpočtu VFU Brno (%)

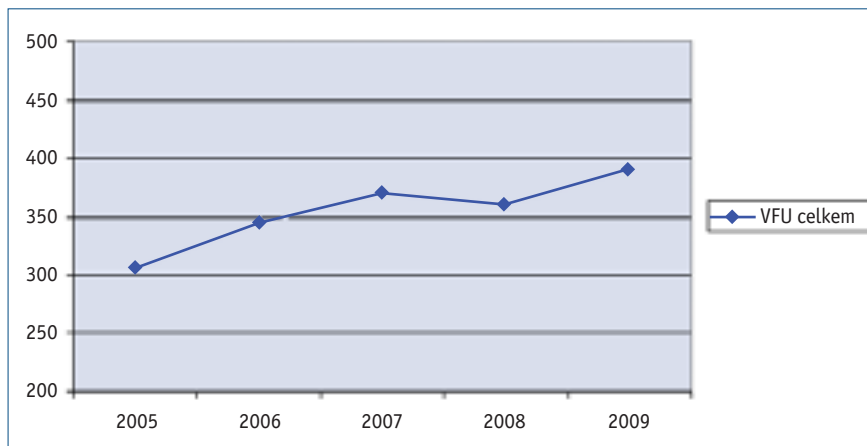

■ Histologická laboratoř: příprava preparátu

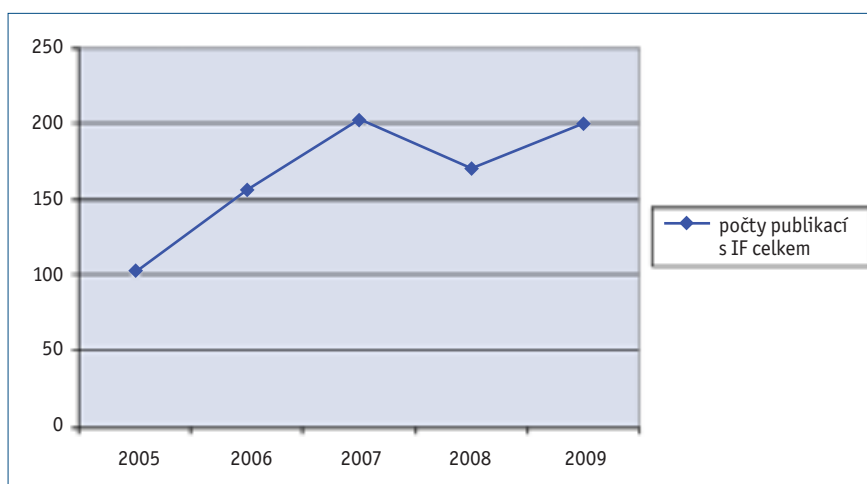
poměru této činnosti k vzdělávací činnosti, a to jako podíl získaných prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost k celkovému rozpočtu VFU (v %). Tento podíl je uveden v grafu č. 2.

Z grafu je zřejmé, že podíl získaných prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost k celkovému rozpočtu VFU Brno představoval hodnotu pohybující se okolo 23 % (v roce 2005 se jednalo o 22,85 %

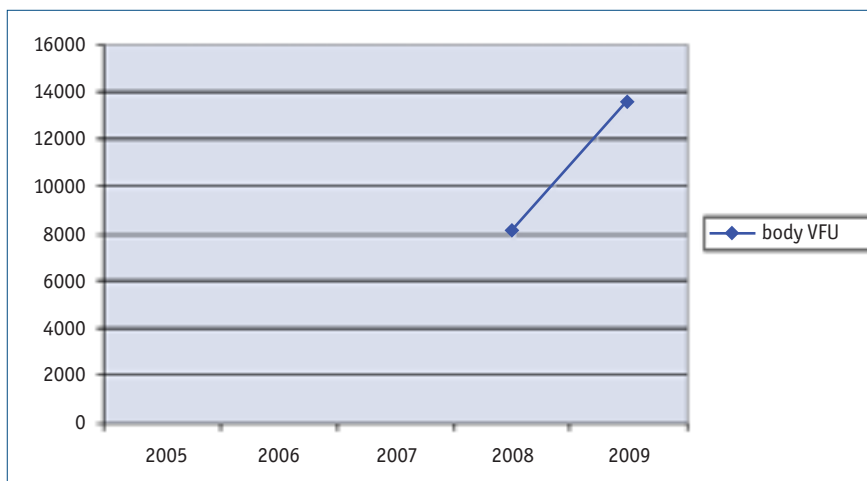
Graf č. 3: Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost v přepočtu na 1 akademického pracovníka pro VFU Brno (tis. Kč)

Graf č. 4: Počet publikací VFU Brno v impaktovaných vědeckých časopisech

Graf č. 5: Hodnocení vědecké a výzkumné činnosti podle bodů na základě Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje Rady pro výzkum a vývoj

a v roce 2009 pak o 23,83 %). Nízké odchylky od hodnoty 23 % ukazují, že prostředky na vědeckou a výzkumnou činnost se dařilo navyšovat obdobně, jako se dařilo získávat prostředky na vzdělávací činnost univerzity, a tak zůstal zachován poměr výzkumné k vzdělávací činnosti na

univerzitě vyjádřený objemem finančních prostředků přibližně 1:3.

Ukazatelem efektivity v získávání prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost je přepočtené těchto prostředků na 1 akademického pracovníka univerzity. Tyto údaje jsou uvedeny v grafu č. 3.

Graf ukazuje, že efektivita v získávání prostředků na VFU Brno stoupala, a to z 305 tis. Kč získaných v roce 2005 na 389 tis. Kč na jednoho akademického pracovníka univerzity získaných v roce 2009, což představuje zvýšení o 27,4 %. Tento trend je pro univerzitu pozitivní.

Počet publikací v impaktovaných časopisech

Ukazatelem rozsahu výstupů vzniklých na základě vědecké a výzkumné činnosti VFU Brno je počet publikací v nejkvalitnějších, tj. v impaktovaných časopisech. I když kvalita jednotlivých časopisů se liší výší impaktu, přesto počet publikací v impaktovaných časopisech vypovídá o rozsahu nejkvalitnější části vědy a výzkumu realizované na VFU Brno. Počet publikací v impaktovaných vědeckých časopisech za celou VFU Brno je uveden v grafu č. 4.

Z grafu je zřetelný nárůst počtu publikací univerzity v impaktovaných vědeckých časopisech vyjádřený jejich zvýšením z počtu 102 v roce 2005 na počet 199 v roce 2009, což představuje nárůst o 95,1 %. V přepočtu na jednoho akademického pracovníka pak tento nárůst je vyjádřen hodnotou 0,48 pro rok 2005 a hodnotou 0,82 pro rok 2009, což představuje zvýšení o 72,0 %. Takovéto zvýšení počtu kvalitních publikací na univerzitě dokládá významný růst počtu i kvality výstupů vědecké a výzkumné činnosti VFU Brno.

Hodnocení vědecké a výzkumné činnosti

Pro hodnocení vědecké a výzkumné činnosti byla na úrovni vlády České republiky zpracována Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje Rady pro výzkum a vývoj. Tato metodika nehodnotí vědeckou a výzkumnou činnost podle objemu získaných prostředků, ale podle dosažených výsledků. Hodnotí výstupy na úrovni publikací v impaktovaných časopisech, publikací v neimpaktovaných časopisech, kapitol v knihách a monografiích, výstupy na kongresech, hodnotí ale také patenty, užité vzory, certifikované metodiky a další, a to nejen co do počtu, ale také ohodnocuje kvalitu přepočtem na počet bodů kvality dosaženého výstupu. Vědeckou a výzkumnou činnost lze tak co do počtu výstupů i jejich kvality vyjádřit počtem získaných bodů. Výsledky pro celou VFU Brno jsou uvedeny v grafu č. 5.

Z grafu vyplývá, že počet bodů získaných VFU Brno výrazně stoupl, a to z 8080 pro rok 2005 na 13 523 pro rok 2009, což

■ Operační zákrok na klinice

představuje nárůst 67,4 %. V přepočtu na jednoho akademického pracovníka pak efektivita vyjádřená body hodnocení vědecké výzkumné činnosti představuje 33 bodů pro rok 2005 a 55 bodů pro rok 2009, což představuje navýšení o 65,8 %. Tato skutečnost je mimořádně významná zejména z pohledu, že počet získaných bodů univerzitou výrazně ovlivňuje množství získaných prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost pro další období.

Počet docentů a profesorů na univerzitě

Rozsah a kvalita vědecké a výzkumné činnosti, vyjádřená zejména publikacemi v impaktovaných časopisech a dalšími výstupy, jsou významným parametrem při posuzování způsobilosti pro úspěšné habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem. Akreditované obory, v nichž lze konat habilitační řízení ke jmenování profesorem na VFU Brno, jsou uvedeny v tabulce č. 1.

Z tabulky vyplývá, že na VFU Brno je 17 oborů akreditovaných pro habilitační řízení a 15 oborů akreditovaných pro řízení ke jmenování profesorem.

■ Tabulka č. 1: Akreditované obory pro habilitační a profesorská řízení na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno

Fakulta	Název oboru habilitace a oboru řízení ke jmenování profesorem	Habilitační řízení – platnost akreditace	Řízení ke jmenování profesorem – platnost akreditace
FVL	Fyziologie a farmakologie	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVL	Choroby hospodářských zvířat	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FVL	Choroby zvířat zájmových chovů	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVL	Infekční choroby a epizootologie	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FVL	Normální a patologická morfologie	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVL	Reprodukce a genetika zvířat	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FVL	Veterinární mikrobiologie, parazitologie a imunologie	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVHE	Hygiena a technologie potravin	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVHE	Ochrana zvířat a welfare	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVHE	Veřejné veterinární lékařství a toxikologie	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FVHE	Veterinární biochemie, chemie a biofyzika	20. 10. 2015	20. 10. 2015
FVHE	Veterinární ekologie a choroby volně žijících zvířat	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FVHE	Veterinární chemie, biochemie a biofyzika	31. 10. 2011	x
FVHE	Výživa, zootechnika a zoohygiena	31. 10. 2011	31. 10. 2011
FaF	Farmaceutická chemie	31. 12. 2011	31. 12. 2011
FaF	Farmaceutická technologie – galenická farmacie	31. 12. 2011	x
FaF	Farmakognosie	31. 12. 2015	31. 12. 2015

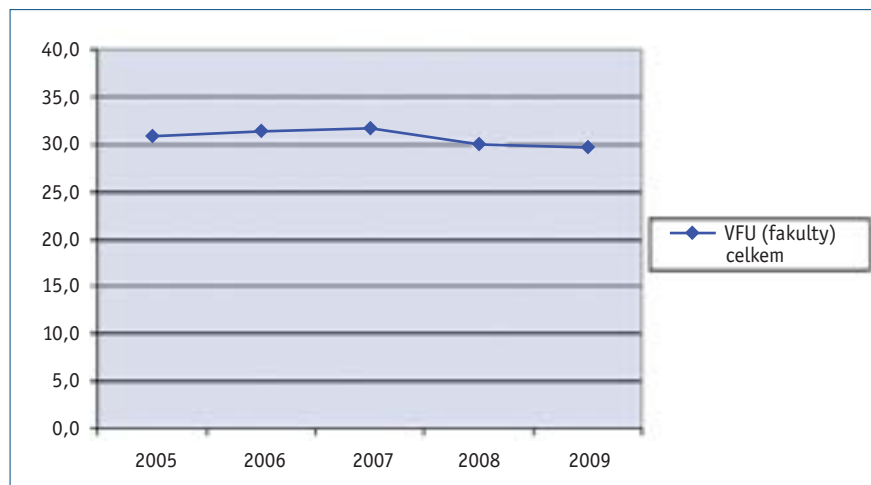
■ Odběr vzorků tkání kapra na konci testu toxicity

Počet docentů a profesorů by měl činit alespoň 1/3 z celkového počtu přepočítaných akademických pracovníků univerzity (fakult). Počet docentů a profesorů přepočtený na plné úvazky na VFU Brno v poměru k přepočtenému počtu akademických pracovníků je uveden v grafu č. 6.

Z grafu vyplývá, že přepočtený počet docentů a profesorů v poměru k přepočte-

nému počtu akademických pracovníků na fakultách se pohyboval okolo 30 %, tj. v roce 2005 byl tento poměr 30,8 % a v roce 2009 pak 29,6 %. Počet docentů a profesorů se tak v poměru k počtu akademických pracovníků příliš neměnil a byl velmi blízký požadované úrovni jedné třetiny z počtu akademických pracovníků.

■ Graf č. 6: Přepočtený počet docentů a profesorů v poměru k přepočtenému počtu akademických pracovníků (%)

Fakulty

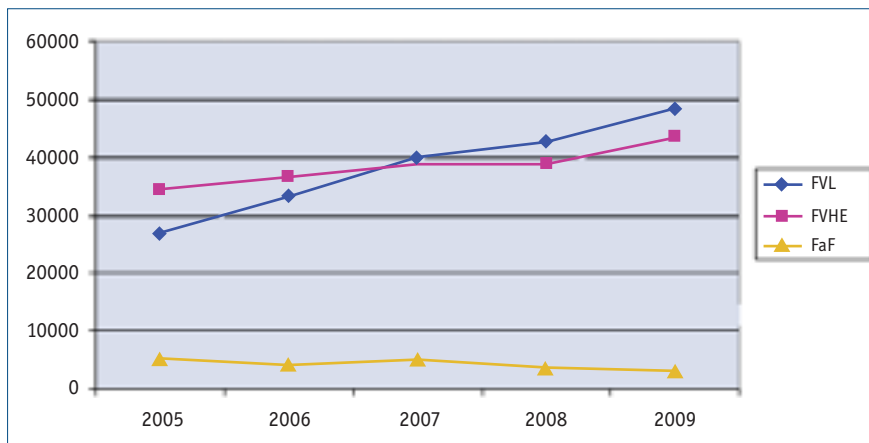
Vědecká a výzkumná činnost je na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno uskutečňována Fakultou veterinárního lékařství (FVL), Fakultou veterinární hygieny a ekologie (FVHE) a Farmaceutickou fakultou (FaF).

Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost jednotlivými fakultami

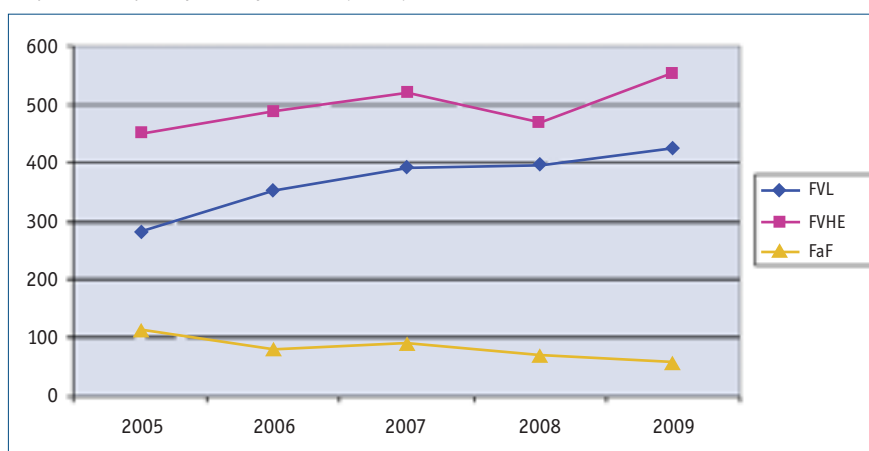
Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost jednotlivými fakultami se lišily. Prostředky získávané FVL stouply, a to z 26 479 000 Kč v roce 2005 na 48 312 000 Kč v roce 2009, prostředky získávané FVHE stouply z 34 152 000 Kč v roce 2005 na 43 414 000 Kč v roce 2009. Prostředky získávané FaF zaznamenaly pokles, a to z 4 774 000 Kč v roce 2005 na 2 775 000 Kč v roce 2009. Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost podle jednotlivých fakult jsou uvedeny v grafu č. 7.

Z grafu je zřejmé, že v získávání prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost byly úspěšné zejména FVL a FVHE,

Graf č. 7: Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost jednotlivými fakultami (tis. Kč)

Graf č. 8: Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost v přepočtu na 1 akademického pracovníka podle jednotlivých fakult (tis. Kč)

podíl prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost je na FaF výrazně nižší. Tento přibližně 16násobný rozdíl mezi FaF a ostatními fakultami byl způsoben zejména skutečností, že FaF se nepodařilo získat výzkumný záměr ani projekt národního výzkumu II.

Ukazatelem úspěšnosti v získávání prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost, zohledňující do určité míry velikost fakulty, je přepočtené množství prostředků na 1 akademického pracovníka fakulty. Tyto údaje jsou uvedeny v grafu č. 8.

Z grafu vyplývá, že nejvíce prostředků na jednoho akademického pracovníka se dařilo získávat FVHE, a to 449 tis. Kč v roce 2005 a 552 tis. Kč v roce 2009, a poté FVL, kde to bylo 280 tis. Kč v roce 2005 a 423 tis. Kč v roce 2009. Na FaF byla tato úspěšnost nižší, a to 109 tis. Kč v roce 2005 a 55 tis. Kč v roce 2009. Z výsledků je zřejmé, že největší efektivita v získávání prostředků na vědeckou a výzkumnou činnost byla na FVHE a poté na FVL.

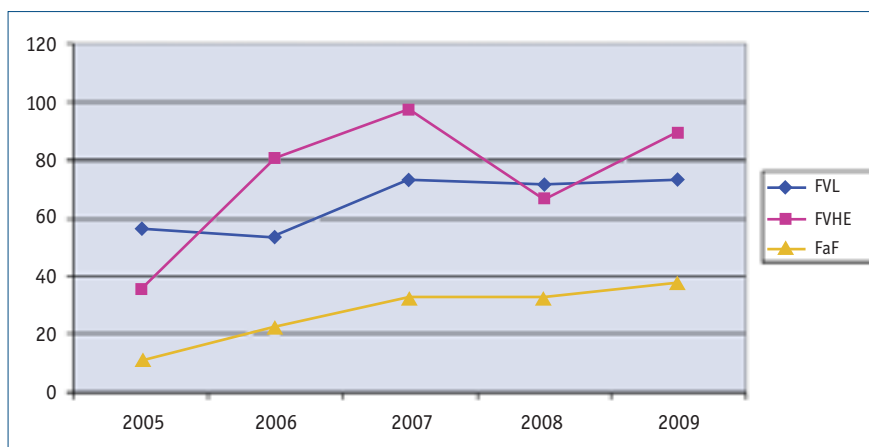
Počet publikací v impaktovaných časopisech na jednotlivých fakultách

Počet publikací v impaktovaných časopisech je jedním z ukazatelů výstupů vzniklých z vědecké a výzkumné činnosti fakulty. Počet publikací v impaktovaných

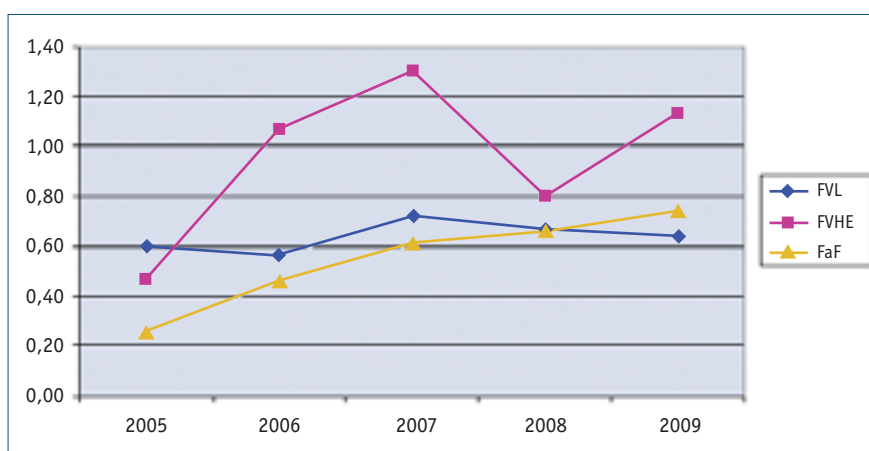

Ústav hygieny a technologie mléka – provádění analýz

Graf č. 9: Počet publikací v impaktovaných časopisech pro jednotlivé fakulty

Graf č. 10: Počet publikací v impaktovaných časopisech přepočtený na jednoho akademického pracovníka pro jednotlivé fakulty

časopisech pro jednotlivé fakulty je uveden v grafu č. 9.

Z grafu vyplývá, že na fakultách došlo v roce 2009 ve srovnání s rokem 2005 k nárůstu počtu impaktovaných vědeckých publikací ve vědeckých časopisech, a to na FVL z 56 na 73 publikací, tj. nárůst o 30,4 %, na FVHE z 35 na 89 publikací, tj. nárůst o 154,3 %, FaF z 11 na 37 publikací, tj. nárůst o 236,4 %. Výsledky ukazují, že nejvíce prací v časopisech s impakt faktorem bylo publikováno FVHE a poté FVL.

Jedním z významných ukazatelů intenzity vědecké a výzkumné činnosti je počet publikací v impaktovaných časopisech přepočtený na jednoho akademického pracovníka fakulty. Tyto údaje jsou uvedeny v grafu č. 10.

Z grafu vyplývá, že nejvyšší intenzita vědecké a výzkumné činnosti byla na FVHE a stoupla z hodnoty 0,46 v roce 2005 na hodnotu 1,13 impaktované práce na jednoho přepočteného akademického pracovníka fakulty v roce 2009, na FaF stoupla z hodnoty 0,25 v roce 2005 na hodnotu 0,74, a na FVL stoupla z hodnoty 0,59 v roce 2005 na hodnotu 0,64. V počtu publikací v impaktovaných vědeckých časopisech na jednoho akademického pracovníka byla úspěšná zejména FVHE (1,13) a FaF (0,74).

Chronický text toxicity na kaprech v průtočném systému

Hodnocení vědecké a výzkumné činnosti jednotlivých fakult

V hodnocení vědecké a výzkumné činnosti podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje Rady pro výzkum a vývoj se jednotlivé fakulty VFU Brno liší. Výsledky od roku 2008 jsou uvedeny v grafu č. 11.

Z grafu je patrné, že nejvyšší počet bodů vyjadřujících počet i kvalitu výstupů vzniklých z vědecké a výzkumné činnosti získala FVHE, a to s dynamikou nárůstu těchto bodů z 3 135 pro rok 2008 na 5 513 pro rok 2009, tj. nárůst o 75,9 %, poté FVL s 3 179 bodů pro rok 2008 a 4 553 bodů pro rok 2009, tj. nárůst o 43,2 %, a FaF s 1 598 bodů pro rok 2008 a 3 284 bodů pro rok 2009, tj. nárůst o 105,5 %.

Počet i kvalita výstupů vzniklých z vědecké a výzkumné činnosti vyjádřená bodovým ohodnocením výstupů podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje Rady pro výzkum a vývoj vyjádřená na jednoho akademického pracovníka je ukazatelem intenzity vědecké a výzkumné práce na fakultě. Výsledky v bodovém ohodnocení jednoho pracovníka fakulty jsou uvedeny v grafu č. 12.

Z grafu vyplývá, že nejvyšší intenzita vědecké a výzkumné činnosti byla zaznamenána na FVHE (70 bodů na jednoho akademického pracovníka v roce 2009), poté na FaF (66 bodů) a nejmenší na FVL (40 bodů). Je zřejmé, že v uplynulém období byla nejvíce efektivní ve výzkumné činnosti FVHE a FaF.

Počet docentů a profesorů na jednotlivých fakultách

Počet docentů a profesorů na fakultách je jedním z ukazatelů vědecké a výzkumné kvality fakulty, protože parametrem posuzovaným v rámci řízení k udělení titulu docenta nebo profesora je také rozsah a kvalita výzkumné činnosti. Přepočtený počet docentů a profesorů na jednotlivých fakultách VFU Brno je uveden v grafu č. 13.

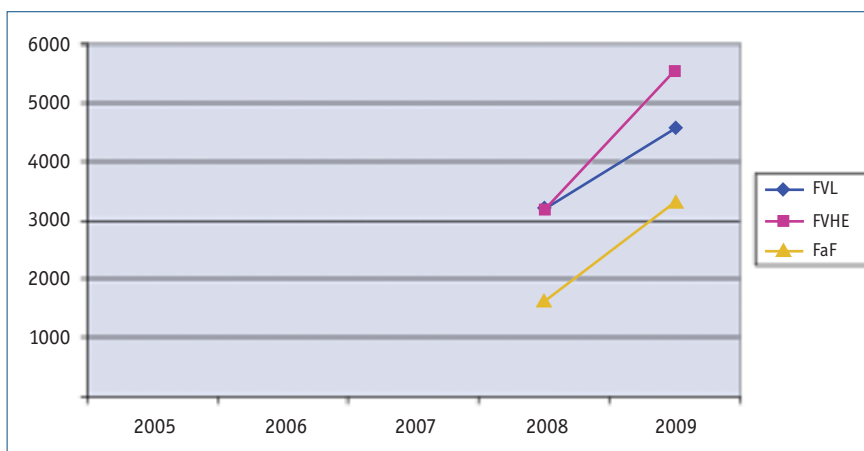
Z grafu vyplývá, že přepočítaný počet docentů a profesorů na FVL mírně klesal (z 32,5 v roce 2005 na 30,9 v roce 2009), na FVHE stoupal (z 23,1 na 27,7) a na FaF také stoupal (z 10,3 na 13,4).

Významnějším ukazatelem je však přepočtený počet docentů a profesorů na fakultě k počtu akademických pracovníků, protože tento ukazatel zohledňuje do určité míry také velikost fakulty. Podíl přepočteného počtu docentů a profesorů k celkovému přepočtenému počtu akademických pracovníků pro jednotlivé fakulty je uveden v grafu č. 14.

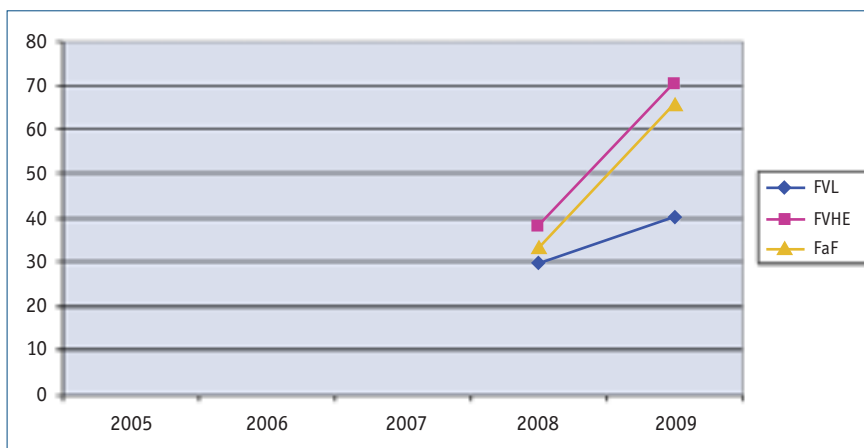

■ Ústav patologické morfologie – příprava vzorků

■ Graf č. 11: Body získané za výstupy z vědecké a výzkumné činnosti podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje Rady pro výzkum a vývoj

■ Graf č. 12: Body přepočtené na 1 akademického pracovníka získané za výstupy z vědecké a výzkumné činnosti podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje podle Rady pro výzkum a vývoj

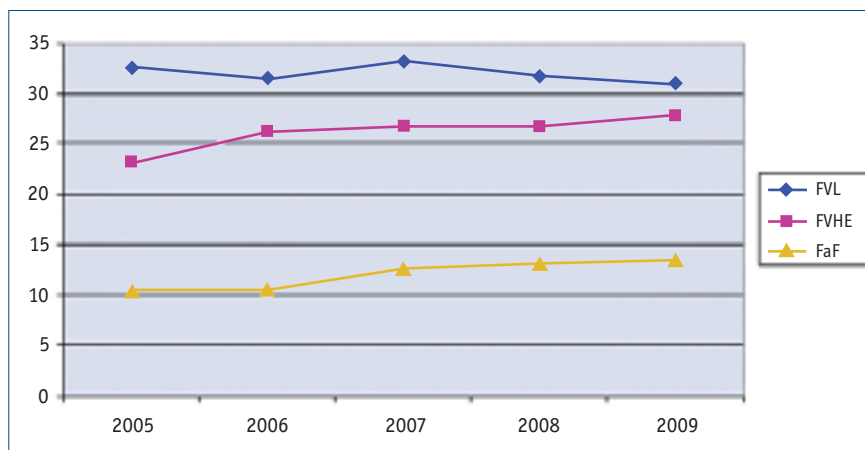
Z grafu vyplývá, že přepočtený počet docentů a profesorů k celkovému přepočtenému počtu akademických pracovníků na FVL poměrně významně klesl z 34,4 % v roce 2005 na 27,1 % v roce 2009, zatímco na FVHE významně stoupl z 30,4 % na 35,2 %, a na FaF stoupl z 23,6 na 26,7 %. Nejpriznivější trend v počtu docentů a profesorů na fakultě je tak na FVHE a poté na FaF.

Závěr

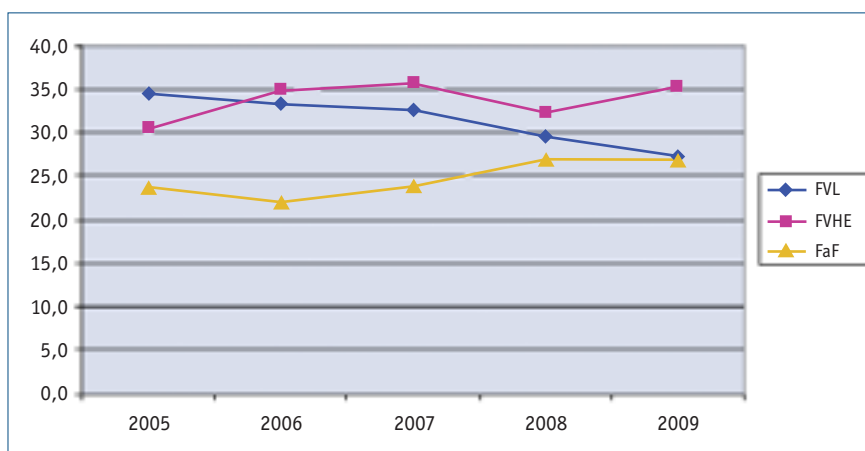
Při hodnocení vědecké a výzkumné činnosti na univerzitě je třeba konstatovat, že celkově tato tvůrčí činnost zaznamenala výrazný posun v kvalitativním i kvantitativním rozsahu. Prostředky získané na vědeckou a výzkumnou činnost přepočítané na 1 akademického pracovníka stouply na 389 tis. Kč, počet publikací v impaktovaných vědeckých časopisech přepočtený na 1 akademického pracovníka stoupl na 0,82, počet bodů vyjadřujících kvalitu i kvantitu výstupů z vědecké a výzkumné činnosti přepočtený na 1 akademického pracovníka stoupl na 55 bodů, počet docentů a profesorů představuje téměř 1/3 z počtu akademických pracovníků fakult.

V hodnocení vědecké a výzkumné činnosti podle jednotlivých fakult univerzity vykazuje nejvyšší parametry Fakulta veterinární hygieny a ekologie (552 tis. Kč na 1 akademického pracovníka, 1,13 publi-

Graf č. 13: Přepočtený počet docentů a profesorů na jednotlivých fakultách

Graf č. 14: Podíl přepočteného počtu docentů a profesorů k celkovému přepočtenému počtu akademických pracovníků (%)

Klinika chorob koní – vyšetřování hříběte

kace v IF časopisech na 1 akademického pracovníka, 70 bodů na 1 akademického pracovníka a 35,2 % docentů a profesorů z počtu akademických pracovníků fakulty).

Z pohledu hodnocení vědecké a výzkumné činnosti kladoucí důraz na vstupy, tj. na získané prostředky, by následovala za FVHE Fakulta veterinárního lékařství (423 tis. Kč na 1 akademického pracovníka, 0,59 publikace v IF časopisech na 1 akademického pracovníka, 40 bodů na 1 akademického pracovníka a 27,1 % docentů a profesorů z počtu akademických pracovníků fakulty).

Z pohledu nové metodiky hodnocení vědecké a výzkumné činnosti kladoucí důraz na výstupy, by za FVHE následovala Farmaceutická fakulta (55 tis. Kč na 1 akademického pracovníka, 0,74 publikace v IF časopisech na 1 akademického pracovníka, 66 bodů na 1 akademického pracovníka a 26,7 % docentů a profesorů z počtu akademických pracovníků fakulty).

■ text: **prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA**
rektor

foto: archiv redakce

Hodnocení výsledků vědy, výzkumu a vývoje

Mnohaleté snahy o převedení výsledků vědy, výzkumu a vývoje do porovnatelné formy našly svoje vyústění do vytvoření systému, který umožňuje převést dosažené výsledky na společný kvantifikující jmenovatel představovaný počtem bodů, které vyjadřují v dohodnuté míře úroveň množství i kvality vědeckých, výzkumných a vývojových výsledků pro každou výzkumnou organizaci, tj. také pro Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno.

Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje

Pro posouzení výsledků a jejich bodové ohodnocení byla vytvořena Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje schválená Radou pro výzkum a vývoj vlády České republiky.

Jako zdroj údajů o dosažených výsledcích je využíván RIV. Výsledek je zahrnut do hodnocení výsledků té výzkumné organizace, která je jeho předkladatelem, přičemž předkladatelem je ta výzkumná organizace, v níž výsledek vznikl, jejíž pracovníci nebo studenti se na jeho vzniku podíleli a jsou uvedeni jako jeho tvůrci.

Výsledky se předkládají prostřednictvím poskytovatelů, kteří odpovídají za to, že výsledek opravdu existuje, za správnost uvedených údajů a za správnost přiřazení výsledků určitému druhu výsledku a za jeho správné oborové zařazení.

Podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje¹ jsou hodnoceny druhy výsledků charakterizované popisem a označené písmeny J, B,C, D, P, Z, F, G, H, N, R,V, a to následovně.

Druhy výsledků

Článek v odborném periodiku (výsledek J)

Článkem v odborném periodiku je vědecký článek zveřejněný v odborném periodiku bez ohledu na stát vydavatele. Jedná se o celé texty prací s členěním podle požadavků vydavatelů periodika na strukturu vědecké práce (nejčastěji souhrn, úvod, literární přehled, materiál a metody, výsledky, diskuse, závěr) s obvyklým způsobem citování zdrojů, event. s poznámkovým aparátém, nikoliv pouze články informativního charakteru, ediční materiály, opravy nebo abstrakta či souhrny, byť publi-

kované v odborném periodiku. Článkem v odborném periodiku není abstrakt vědeckého příspěvku (např. na konferenci). Odborným periodikem je vědecký časopis, který je recenzován, je vydáván jako periodická publikace v tištěné nebo elektronické podobě a má přidělen ISSN kód. Odborným periodikem není denní tisk ani populárně naučný časopis. Pro účely hodnocení vědy, výzkumu a vývoje je rozlišován článek v impaktovaném časopise (výsledek J_{imp}) a článek v neimpaktovaném časopise (výsledek J_{neimp}).

Článek v impaktovaném časopise (výsledek J_{imp})

Jedná se o článek vydaný ve vědeckém časopise zařazeném v databázi Journal Citation Report s příznakem ve Web of Science na úrovni Article, Review, Proceedings Paper nebo Letter.

Článek v neimpaktovaném časopise (výsledek J_{neimp})

Jedná se o článek vydaný v periodiku evidovaném v některé ze světově uznávané databáze (periodika z databází Scopus

■ Klinika chorob koní – vyšetřování pohybového aparátu

a ERIH) nebo v českém periodiku zařazeném na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v České republice a zároveň není ve Web of Science.

Odborná kniha (výsledek B)

Neperiodická odborná publikace o rozsahu alespoň 100 normostran (tj. 50 tištěných stran) vlastního textu bez obrazových, mapových apod. příloh vydaná tiskem nebo elektronicky v nakladatelství s vědeckou redakcí a recenzovaná alespoň jedním obecně uznávaným recenzentem z příslušného oboru (ne však z pracoviště autorů knihy). Odborná kniha prezentuje původní výsledky výzkumu, který byl uskutečněn autorem knihy nebo týmem, jehož byl autor členem. Týká se přesně vymezeného problému určitého vědního oboru, obsahuje formulaci identifikovatelné a vědecky uznávané metodologie (explicitně formulovaná metodologická východiska i v monografiích směřujících k aplikacím a/nebo formulace nové metodologie opírající se o dosavadní teoretická bádání v dané oblasti. Formálními atributy odborné knihy jsou odkazy na literaturu v textu, seznam použité literatury, souhrn v aslepoň jednom světovém jazyce, eventuálně poznámkový aparát a bibliografie pramenů. Kniha má přidělen kód ISBN nebo ISMN a povinný výtisk je registrován v Národní knihovně České republiky. Celou knihu vytváří jednotný autorský kolektiv (bez ohledu na to, jaký mají jednotliví členové autorského kolektivu na obsahu podíl), a to i v případě, kdy mají jednotlivé kapitoly knihy samostatné autorství. Odbornou knihou je např. monografie, vědecky zpracovaná encyklopedie a lexikon, kritická edice pramenů, kritická edice uměleckých (hudebních, výtvarných apod.) materiálů doprovázená studii, kritický komentovaný překlad náročných filozofických, historických či filologických textů doprovázený studii, vědecky koncipovaný jazykový slovník a odborný výkladový slovník, kritický katalog výstavy apod., pokud splňují uvedená formální kritéria. Odbornou knihou nejsou učební texty (učebnice, skripta), odborné posudky a stanoviska, překlady, ročenky a výroční nebo obdobné periodické zprávy, statistické ročenky, nepublikované diplomové, doktorské a habilitační práce, jazykové slovníky, tiskem nebo elektronicky vydaný souhrn rešerší, účelově vydané souhrny odborných prací (např. v rámci jednoho pracoviště), sborníky (jednotlivé příspěvky ve sborníku jsou výsledkem druhu D), tiskem nebo elektronicky vydané souhrny abstrak-

Biochemické a hematologické vyšetření krve kaprů při ukončení chronického textu toxicity

Kontrola v průběhu embryonálního testu toxicity na kapru

tů. U vícesvazkové vědecké monografie je možné do RIV zařadit každý svazek, pokud každý jednotlivě splňuje požadovaná kritéria a byl vydán jako samostatná publikace s vlastním ISBN.

Hodnoceny jsou pouze knihy s minimálně 200 vydanými výtisky (je-li kniha vydávána v elektronické podobě, musí být vydána i v podobě tištěné v požadovaném počtu výtisků).

Pokud je odborná kniha zařazena jako výsledek druhu B, nemohou být její kapitoly zařazeny jako výsledek druhu C.

Kapitola v odborné knize (výsledek C)

Jedná se o výsledek splňující požadavky na odbornou knihu (výsledek druhu B) v případě, kdy celá kniha má jen editora

a každá kapitola má samostatného autora nebo autorský kolektiv.

Kapitoly v knize nejsou samostatně hodnoceným výsledkem (jejich hodnocení bude uváděno v rámci hodnocení výsledků druhu B).

Článek ve sborníku (výsledek D),

který je evidován v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science and Humanities (dříve ISI Proceedings) společností Thomson Reuters (New York, USA)

Jedná se o článek s obvyklou strukturou vědecké práce a s obvyklým způsobem citování zdrojů (nikoliv abstrakt), zveřejněný ve sborníku. Sborníkem je recenzovaná neperiodická publikace, vydaná u příležitosti pořádané konference, semi-

náře nebo symposia a má přidělen ISBN kód. Obsahuje samostatné stati různých autorů, které mají většinou nějaký společný prvek nebo příbuzné téma, nikoliv ale pouhé abstrakty. Sborníkem není účelově vydaný souhrn odborných prací (např. v rámci jednoho pracoviště).

Hodnoceny jsou pouze autorské, nikoliv editorské příspěvky s příznakem Proceedings Paper ve sbornících evidovaných v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science & Humanities (dříve ISI Proceedings) společností Thomson Reuters.

Patent (výsledek P)

Patentem je vynález, kterému je vydáno osvědčení o vynálezu, které uděluje v českého patentu Úřad průmyslového vlastnictví za podmínek stanovených zákonem č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů; u evropského patentu Evropský patentový úřad za podmínek stanovených evropskou patentovou úmluvou; u ostatních patentů příslušný patentový úřad podle podmínek stanovených daným patentovým úřadem. Za uplatněný výsledek tohoto druhu lze považovat výsledek až v okamžiku vydání patentové listiny (v případě českého patentu), event. jiné listiny, která má stejný účinek. Za výsledek tohoto druhu nelze považovat patentovou přihlášku, a to v jakékoliv fázi řízení o udělení patentu.

Hodnotí se pouze udělený patent, nikoliv patentová přihláška. Bodově budou odlišeny patenty národní (jakýkoliv patent udělený národním patentovým úřadem, s výjimkou USA a Japonska) a mezinárodní (evropský, mezinárodní, USA, Japonsko). U národních patentů bude dále rozlišováno, zda je patent doposud nevyužívaný nebo je využíván vlastníkem patentu, nebo zda je využíván na základě platné licenční smlouvy.

Užitný nebo průmyslový vzor (výsledek F)

Užitný vzor: Užitným vzorem jsou technická řešení, která jsou nová, přesahují rámec pouhé odborné dovednosti a jsou průmyslově využitelná. Za užitný vzor lze považovat pouze taková technická řešení, která jsou zapsána Úřadem průmyslového vlastnictví v rejstříku užitných vzorů. Podrobnosti o přihlášení, zápisu a době platnosti užitného vzoru stanovuje zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů.

Průmyslový vzor: Průmyslovým vzorem je výsledek, který požívá ochrany podle zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů.

Do RIV musí být uvedeny údaje o registraci vzorů (označení příslušného orgánu, datum přiděleného osvědčení, číslo osvědčení).

Poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno (výsledek Z)

Poloprovoz: Jedná se o zkušební a ověřovací provoz, sloužící pro ověření vlastností, činností, poruchovosti a dalších sledovaných parametrů před uvedením (např. technologie nebo systému) do provozu k maximálnímu nebo plánovanému výko-

nu. Nutnou podmínkou je novost a unikátnost ověřovaného návrhu – celý výrobní postup (technologie) i strojní vybavení; za poloprovoz nelze označit stávající nebo již funkční provozy, u kterých dochází k obměně, rozšíření nebo vylepšení pouze dílčích technologických nebo systémových prvků, včetně prvků ovládacích.

Ověřená technologie: Jedná se o obdobu poloprovozu, s tím rozdílem, že novost je aplikována u výrobního postupu (technologie). Podmínkou je testování (ověření) technologie, podložené protokolem o ověření a následné uplatnění ve výrobě. Takovým termínem lze např. označit výsledek, který je předmětem smlouvy o uplatnění výsledku uzavřené mezi autorem výsledku (příjemcem nebo spolupříjemcem) a uživatelem výsledku. Zahrnuje i lékařské postupy.

■ Studenti při praktické výuce v Ústavu biochemie, chemie a biofyziky

Odrůda: Jedná se o výsledek, kdy vznikla nová rostlinná odrůda která je chráněna podle zákona č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám, ve znění pozdějších předpisů.

Plemeno: V případě plemene je výsledkem nové plemeno, pro které je zavedena nová plemenná kniha podle § 9 zákona č. 154/2000 Sb., plemenářského zákona.

Podmínkou pro takovýto výsledek je uzavření příslušné smlouvy o využití/uplatnění výsledku mezi autorem výsledku (tj. příjemcem, event. spolupříjemcem podpory) a uživatelem (realizátorem) výsledku; u výsledků druhu odrůda a plemeno bude uplatnění dáno registrací daného výsledku (odrůdy, plemena) v příslušném registru nebo plemenné knize. Uváděna bude cena, za kterou se bude výsledek realizovat (tj. cena, která bude uvedena jako cena prodejní ve smlouvě o využití/uplatnění výsledku).

hromadná výroba. Jedná se např. o návrh, vývoj a následnou výrobu unikátního přístroje nebo laboratorního zařízení. Za takový výsledek může být ale považován pouze takový výrobek nebo přístroj, jehož vývoj byl cílem řešení projektu aplikovaného výzkumu a vývoje nebo jiných aktivit aplikovaného výzkumu a vývoje, podporovaných podle Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Poskytovatelem realizovaný výsledek (výsledek H)

Jedná se o výsledky získané řešením veřejné zakázky ve výzkumu, vývoji a inovacích a promítnuté do právních předpisů, norem, směrnic a závazných předpisů nelegislativní povahy:

Výsledky promítnuté do právních předpisů a norem: Jedná se o výsledek, jehož obsah bude (bez úprav) převzat do návrhu právního předpisu (nebo jeho části)

příslušný orgán v rámci své kompetence vyhlásit za obecně závazný (nejedná se o metodiku).

Výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy: Jedná se o výsledek prokazatelně využitý, např. při tvorbě specializovaných politik, koncipování dlouhodobých programů rozvoje, přičemž se nerozlišuje, zda jde o úroveň národní, regionální či nadnárodní.

Do RIV musí být uvedeny údaje o čísle nebo názvu právního předpisu, normy směrnice či předpisu nelegislativní povahy (včetně čísla usnesení vlády).

Specializovaná mapa (výsledek L)

Specializovaná mapa s odborným obsahem: Jedná se o takový výsledek, kdy specializovaná mapa s odborným obsahem je syntézou kartograficky nebo prostřednictvím geografického informačního systému (GIS) vyjádřených bodových, plošných, prostorových a případně i časových informací (4D) a jejich souvislostí, získaných na podkladě výzkumu určitého území. Jedná se např. o geovědní mapy, mapy památkových objektů, archeologických lokalit, chráněných přírodních území, technických objektů, mapy/plány velkých měřítek menších území (např. památkových objektů a areálů, technických objektů, archeologických lokalit a parků) včetně komplexní dokumentace stavebně-historických, urbanistických nebo krajinářských průzkumů, ale např. i biologických a přírodních jevů, historických či společenských souvislostí apod. Nezbytnou podmínkou je, že se jedná o mapy, které jsou dokumentované údaji získanými a interpretovanými příslušnými výzkumnými metodami. Tímto druhem výsledku nejsou různé klasické mapy kartografické, silniční, turistické apod.

U výsledku specializované mapy s odborným obsahem musí být do RIV povinně uváděny údaje o využití mapy na straně poskytovatele.

Certifikovaná metodika a postup (výsledek N)

Certifikovaná metodika: Jedná se o výsledek, kdy autor výsledku vypracuje metodiku (nutnou podmínkou je novost postupů), která byla příslušným orgánem státní správy schválena a doporučena pro využití v praxi.

Léčebný postup: Jedná se o výsledek, kterým je v humánní nebo veterinární medicíně ověřený komplex činností zahrnující popis onemocnění, zjištění příčin

Ortopedická operace končetiny u koně

Prototyp, funkční vzorek (výsledek G)

Prototyp: Jedná se o složitější průmyslový výrobek, zhotovený jako jeden kus k ověření vlastností konstrukce v praxi nebo na zkušební před zavedením sériové nebo hromadné výroby. Za takový výsledek může být považován pouze takový výrobek, jehož vývoj byl cílem řešení projektu aplikovaného výzkumu a vývoje nebo jiných aktivit aplikovaného výzkumu a vývoje, podporovaného podle Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Funkční vzorek: Jedná se o obdobu prototypu, pouze s tím rozdílem, že za vývojem či výrobou funkčního vzorku bezprostředně nenásleduje sériová nebo

nebo normy. V případě aplikace výsledku do právních předpisů se musí jednat o český právní předpis. V případě aplikace výsledku do normy je podmínkou, aby vydavatelem normy byl autorizovaný normalizační institut oprávněný vydávat normy (závazné či doporučující). Nerozlišuje se, zda se jedná o normu národní (českou nebo jiného státu s národní působností) nebo nadnárodní (evropskou).

Výsledky promítnuté do směrnic a předpisů nelegislativní povahy závazných v rámci kompetence příslušného poskytovatele: Jedná se o výsledek, který je použit (převzat bez úprav) do konečného znění směrnice či předpisu nelegislativní povahy, který může příslušný poskytovatel nebo jiný kompetenčně

■ Klinika chorob koní – operační zákrok

vzniku onemocnění a na základě těchto poznatků je stanovena léčebná metoda, která vede k obnově fyziologické rovnováhy organismu. Podmínkou u léčebného postupu je ověření pomocí klinického testování.

Památkový postup: Památkový postup je postup, kterým je v aplikovaném výzkumu národní a kulturní identity ověřený soubor činností a v některých případech i materiálů a technologií, které vedou k záchraně, zachování nebo zhodnocení objektu kulturního dědictví. Podmínkou u památkového postupu je prokázání ověření v praxi.

Podmínkou uznání výsledku je udělení mezinárodně uznávané certifikace (akreditace) u příslušného odborného certifikačního (akreditačního) orgánu nebo osvědčení příslušného odborného orgánu státní správy, který je věcně odpovědný za oblast, ve které jsou metodika nebo postup uplatňovány. Metodiky nebo postupy bez takového schválení (akreditace, certifikace) nebudou ohodnoceny. U výsledku léčebných postupů bude rozhodující zveřejnění ve Věstníku ministerstva zdravotnictví (v případě humánních léčebných

postupů) nebo schválení kompetenčně příslušnou autoritou.

Software (výsledek R)

Jedná se o výsledek, kdy software vznikl prokazatelně v souvislosti s řešením výzkumné aktivity a jeho autorem (tvůrcem) je/jsou osoby podílející se u příjemce (nebo spolupříjemce) na řešení výzkumné aktivity, a který může být volně využíván v souladu s licenčními podmínkami tvůrce a v souladu s § 16 zákona č. 130/2002 Sb. Nejedná se o software, který příjemce vytvořil pouze pro svoji potřebu a který využívá pouze příjemce nebo spolupříjemce, nebo který je určen výhradně a pouze po potřeby poskytovatele (tzn. pokud není jeho vývoj dán požadavkem právních předpisů nebo rozhodnutím orgánu státní správy nebo samosprávy).

Výzkumná zpráva obsahující utajované informace podle zvláštního právního předpisu (výsledek V)

Jedná se o takový výsledek, který je v souladu s § 4 písm. g) nařízení vlády č. 267/2002 Sb., o informačním systé-

mu výzkumu a vývoje, výsledkem obsahujícím utajované informace podle zvláštního právního předpisu (např. zákon č. 148/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 412/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 244/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 56/1999 Sb.).

Audiovizuální tvorba nebo elektronický dokument (výsledek A), Zorganizování výstavy (výsledek E), Zorganizování workshopu (výsledek W), Zorganizování konference (výsledek M)

Tyto výsledky jsou bez bodového ohodnocení.

Ostatní výsledky (výsledek O)

Jedná se např. o výsledky uvedené ve sborníku z konference, který není evidován v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science and Humanities (dříve ISI proceedings) společností Thomson Reuters (New York, USA). Tyto výsledky mají bodovou hodnotu nula.

Bez bodového ohodnocení jsou také ty výsledky, které Rada pro vědu a výzkum označí za výsledky nesplňující definici druhu výsledku.

Body přiřazené jednotlivým druhům výsledků

Body podle Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje* přiřazené jednotlivým druhům výsledků a případně způsob výpočtu těchto bodů je uveden v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Bodové ohodnocení uplatněných výsledků (platné od roku 2008)

Druh výsledku		I – obory NRRE ⁰⁾	II – ostatní obory
Jimp	článek v impaktovaném časopise ¹⁾	10 až 305 ²⁾	
	článek v prestižním impaktovaném časopise (Nature, Science, Proc. Natl. Acad. Sci. USA) ³⁾	500	
Jneimp	článek v recenzovaném časopise	světově uznávané databáze ⁴⁾	12
		seznam recenzovaných periodik ⁴⁾	10
B	odborná kniha	světový jazyk ⁵⁾	40
		ostatní jazyky	40
D	článek ve sborníku ⁶⁾	8	
P	patent	evropský nebo mezinárodní patent (EPO,WIPO), patent USA a Japonska	500
		český nebo národní patent, s výjimkou patentu USA a Japonska, který je využíván na základě platné licenční smlouvy	200
		ostatní patenty ⁷⁾	40
Z	poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno	100	
F	užitný vzor	40	
	průmyslový vzor	40	
G	prototyp, funkční vzorek	40	
H	poskytovatelem realizované výsledky	40	
N, L	certifikované metodiky a postupy, specializované mapy s odborným obsahem	40	
R	software	40	
V	výzkumná zpráva, která je výsledkem obsahujícím utajované informace	50	

0) NRRE zahrnuje obory (dle číselníku IS VaV: AA – Filozofie a náboženství, AB – Dějiny, AC – Archeologie, antropologie a etnologie, AD – Politologie a politické vědy, AE – Řízení, správa a administrativa, AG – právní vědy, AI – Jazykověda, AJ – Pisemnictví, masmédiá a audiovizí, AL – Umění, architektura a kulturní dědictví, AM – Pedagogika a školství).

- Publikace uvedené v následujících databázích Web of Science společnosti Thomson Reuters: Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) – 1945 – present; Social Science Citation Index (SSCI) – 1980 – present; Arts & Humanities Citation Index (A&HCI) – 1980 – present; Index Chemicus (IC) – 1993 – present; Current Chemical Reactions (CCR-EXPANDED) – 1986 – present
- Hodnocení $Jimp = 10 + 295 \times \text{Faktor}$, kde $\text{Faktor} = (1 - N) / (1 + (N / 0,057))$, kde N je normované pořadí časopisu, $N = (P - 1) / (P_{max} - 1)$, kde P = pořadí časopisu v daném oboru podle Journal Citation Report v řadě seřazené sestupně podle IF a kde P_{max} = celkový počet časopisů v daném oboru dle Journal Citation Report. V případě, kdy bude časopis zařazen do více oborů, bude normované pořadí časopisu N vypočteno jako aritmetický průměr normovaných pořadí časopisu ve všech oborech, kde se vyskytuje.
- Jde o multidisciplinární (tedy oborově otevřené) časopisy Nature (ISSN 0028-0836), Science (ISSN 0036-8075) a Proceedings of the National Academy of Science of the USA (ISSN 0027-8424)
- Rozlišení „světově uznávaná databáze“ (SCOPUS) a „seznam recenzovaných periodik“
- Světovým jazykem se rozumí angličtina, čínština, francouzština, němčina, ruština a španělština
- Sborník musí být evidován v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science & Humanities (dříve ISI Proceedings) společnosti Thomson Reuters
- Český nebo jiný národní patent udělený, doposud nevyužívaný nebo využívaný vlastníkem patentu

v rozmezí let 2004 až 2008. Rozhodným rokem je od roku 2009 rok uplatnění výsledku (tj. roku, kdy byl výsledek realizován, nikoli předán do Informačního systému výzkumu a vývoje).

Výsledek je zahrnut do hodnocení výsledků VFU Brno pouze tehdy, pokud je jeho předkladatelem. Je-li předkladatelů výsledku více, započte se VFU Brno podíl

Tabulka č. 2: Příklad časopisů uvedených v Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR

Časopis lékařů českých
Časopis pro právní vědu a praxi
Klinická farmakologie a farmacie
Krmivářství
Maso
Náš chov
Praktický lékař
Veterinářství
Veterinární klinika
Veterinární lékař
Výzkum v chovu skotu
Výživa a potraviny

na výsledku v poměru počtu tvůrců, kteří se na vzniku výsledku podíleli u VFU Brno (tj. tzv. domácích tvůrců, jimiž jsou ti, kteří dosáhli výsledku při řešení aktivit výzkumu a vývoje v rámci pracovního nebo studijního vztahu k VFU Brno) ku celkovému počtu tvůrců výsledku, kteří se na výsledku podíleli u výzkumných organizací, jež jsou příjemci institucionální podpory VaVaI. Každému z předkladatelů se započte nejméně 1/10, pokud by však součet takto stanovených podílů předkladatelů jednoho výsledku přesáhl hodnotu 1, výsledek se mezi předkladatele rozdělí rovnoměrně.

Příklady výpočtu bodů pro jednotlivé druhy výsledků

1) Publikace autorů z VFU Brno
KOVÁŘOVÁ, J., SVOBODOVÁ, Z. Perfluorinated compounds: occurrence and risk profile. *Neuroendocrinology Letters*, 2008, vol. 29, no. 5, p. 599–608. (MSM6215712402)

Časopis se nachází podle Journal Citation Reports ve dvou kategoriích a jeho výsledná hodnota je podle výpočtu v tabulce č. 1 12,9 bodu. Obě autorky jsou z VFU Brno. Celá výše bodového ohodnocení výsledku typu $Jimp$ případně VFU Brno, každé autorce pak ve výši 6,45 bodu.

* Metodika hodnocení výsledků výzkumu a vývoje v roce 2009, Úřad vlády ČR, č.j. 08724/09-RVV

2) Publikace autorů z VFU a dalších autorů z nevězumných organizací **NECIDOVÁ, L., ŠTÁSTKOVÁ, Z., POSPÍŠILOVÁ, M., JANŠTOVÁ, B., STREJČEK, J., DUŠKOVÁ, M., KARPÍŠKOVÁ, R.** Influence of Soft Cheese Technology on the Growth and Enterotoxin Production of *Staphylococcus aureus*. *Czech Journal of Food Sciences*, 2009, vol. 27., no. 2, p. 127-133. (MSM6215712402)

Jedná se o typ výsledku J_{imp} , kterému podle vzorce v uvedené tabulce č. 1 bude odhadem podle stavu v roce 2008 přiděleno 16,15 bodu. Na článku se podílelo 7 autorů, z toho 5 domácích. Ostatní autoři pocházejí z nevězumných institucí. 100 % bodů tedy připadlo VFU Brno a každému domácímu autorovi je přiděleno 3,23 bodu.

3) Publikace autorů z VFU a dalších autorů ze zahraničí

BOCHKOV, A. V., LITERÁK I. Description of the life stages of *Harpyrhynchoides rubeculinus* (Cerny and Sixl, 1971) (Prostigmata: Harpirhynchidae). *International Journal of Acarology*, 2008, vol. 34, no. 3, p. 227-234. (MSM6215712402)

Na výsledku typu J_{imp} se podíleli 2 autoři, z nichž 1 autor je domácí a 1 zahraniční. Vědecký časopis byl v roce 2008 podle Journal Citation Reports zařazen v kategorii Entomology jako 55. (P) z celkového počtu 72 časopisů (Pmax). Podle uvedené tabulky č. 1 je tedy bodová hodnota vyplývající ze zde uvedeného vzorce 14,92. Předkladatelem a současně příjemcem institucionální podpory je zde pouze VFU Brno (druhý autor je zahraniční a jeho případná vězumná organizace není příjemcem institucionální podpory), tak celých 14,92 bodu je přiděleno předkladateli, tj. VFU Brno a uvedenému autorovi z VFU Brno celých 14,92 bodu.

4) Publikace autorů z VFU Brno a dalších autorů z vězumných organizací **KINCLOVÁ, V., JAROŠOVÁ, A., TREMLLOVÁ, B.** Senzorická analýza potravin. *Veterinářství*, 2004, roč. 54, č. 6. (MSM162700005, MSM432100001)

Jedná se o typ výsledku J_{neimp} , článek v databázi recenzovaných časopisů. Je ohodnocen 4 body. 2 autoři jsou v VFU Brno a jeden z jiné vězumné instituce. VFU Brno je tak přiděleno 2,67 bodu, tj. 1,33 bodu každému domácímu autorovi, a autorovi z jiné vězumné organizace přináší 1,33 bodu.

5) Publikace, která není navázána na žádný projekt či grant

FRYE, F.L., MODRÝ, D., ŠIROKÝ, P. Pathology in practice. *JAVMA-Journal of the American Veterinary Medical Association*, 2009, vol. 235, no. 5, p. 511-512.

Jedná se o výsledek, který není navázán na žádný projekt či grant. I v tomto případě bude odhadem podle stavu v roce 2008 přiděleno podle výpočtu v tabulce č. 1 každému domácímu autoru 46,97 bodu a VFU Brno 93,94 bodu. Na publikaci se spolupodílel zahraniční autor, kterému však body podle metodiky přiděleny nebudou.

■ Ústav patologické morfologie – pitva

6) Publikace v časopise, který není uveden v databázi recenzovaných časopisů

BLAHOVÁ, J., SVOBODOVÁ, Z. Stanovení 1-hydroxypyrenu pomocí vysokoúčinné kapalinové chromatografie (Determination of 1-hydroxypyrene by high performance liquid chromatography). *Bulletin VÚRH Vodňany*, 2007, roč. 43, č. 3. (MSM6215712402)

Jedná se o odborný článek typu J_{neimp} , ale protože časopis není uveden v databázi recenzovaných časopisů, není předmětem hodnocení.

7) Publikace ve sborníku, který není uveden v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science & Humanities (dříve ISI Proceedings) společností Thomson Reuters

ČELECHOVSKÁ, O., SVOBODOVÁ, Z., LAVIČKOVÁ, A. Kumulace kadmia ve tkáních kapra během krátkodobé expozice. (Accumulation of cadmium in tissues of carp within a short-term test). In *Zborník prednášok a posterov Hygiene Alimentorum XXX*, Produkcia hydiny, vajec, rýb a zveriny v podmienkach spo-

ločného trhu. Štrbské Pleso, Slovenská republika: Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach, Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Únia hydínárov Slovenska a Centrum excelentnosti potravinárskeho výskumu, 2009, p. 296-298. (MSM6215712402)

Publikace ve sborníku z konference, který není v databázi Conference Proceedings Citation Index – Science nebo Social Science & Humanities (dříve ISI Proceedings) společností Thomson

Reuters. jedná se o výsledek druhu ostatní (O), bodová hodnota tohoto výsledku je nulová.

Závěr

Součet všech bodů za všechny autory VFU Brno v daném roce (za stanovené pětileté období) představuje hodnocení výsledků vězumné organizace, tj. VFU Brno, a je podkladem pro rozdělení prostředků na institucionální podporu vězumu a vývoje.

Pro rok 2009 získala VFU Brno celkově 13 523 bodů (FVL 4 553 bodů, FVHE 5 513 bodů, FaF 3 284 bodů, nezařazené 172 bodů). Na základě těchto bodů pak získala VFU Brno do rozpočtu na rok 2010 celkem 15 234 000 Kč, tj. za jeden bod 1 126,5 Kč (celkem tak v rozpočtu při dopočtu nezařazených získala FVL 5 235 000 Kč, FVHE 6 223 000 Kč a FaF 3 776 000 Kč).

■ text: **Vladimíra Pištěková**
Vladimír Večerek
Miloslava Lopatářová
foto: archiv redakce

Prof. Nečas v předsednictvu Evropské asociace veterinárních fakult a univerzit

Členem výkonného výboru (předsednictva) nejvýznamnější organizace v Evropě řídící veterinární vzdělávání – Evropské asociace veterinárních fakult a univerzit – se stal zástupce naší univerzity děkan Fakulty veterinárního lékařství VFU Brno prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA. Pro Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno členství děkana FVL v nejužším řídicím orgánu EAEVE představuje významné zvýraznění univerzity v evropském veterinárním vysokoškolském prostoru a vytváří další prostor pro hlubší začleňování naší univerzity do struktur profesních evropských institucí.

Evropská asociace veterinárních fakult a univerzit (European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE) představuje organizaci koordinující univerzitní veterinární vzdělávání v Evropě. Vznikla v roce 1988 na základě francouzského práva s registrací na veterinární fakultě v Alfortu. Od roku 2008 je sídlo této organizace ve Vídni. Orgány asociace jsou Výkonný výbor vykováva-

■ Děkan FVHE a děkan FVL při volbě prezidenta EAEVE

■ Rektor VFU Brno prof. Večerek s prezidentem EAEVE prof. Fodorem

■ Novým prezidentem EAEVE se stal prof. Laszlo Fodor z Budapeště (první zleva)

jící funkci předsednictva, které řídí asociaci a Všeobecné shromáždění (General Assembly), které se schází jedenkrát ročně.

V letošním roce 2010 se Všeobecné shromáždění EAEVE konalo ve dnech 19. až 21. května ve Vídni. Na tomto shromáždění po šesti letech ukončil svoji funkci prezidenta asociace uplynutím svého funkčního období prof. Marcel Wanner z Žürihu (Švýcarsko). Všeobecné shromáždění veřejně poděkovalo Marcelu Wagnerovi za jeho osobité řízení asociace, kdy se mu podařilo stabilizovat organizaci, profesionalizovat řízení asociace, překonat rozdílné regionální vlivy, posílit konstruk-

tivitu jednání, rozvinout přátelské vztahy mezi univerzitami a zahájit proces přechodu evaluací evropských veterinárních škol na úroveň mezinárodních akreditací veterinárních fakult a univerzit.

Všeobecné shromáždění zvolilo v tajné volbě do funkce nového prezidenta EAEVE prof. Laszlo Fodora z Budapeště (Maďarsko), který získal z 80 přítomných hlasujících členů výraznou většinu 63 hlasů.

Výkonný výbor se skládá z prezidenta a dalších 8 členů EAEVE a po jednání ve Vídni bude v dalším období působit ve složení:

prof. Laszlo Forod – Budapešť (Maďarsko) – prezident
 prof. Ana Bravo Del Moral – Lugo (Španělsko) – viceprezident
 prof. Alois Nečas – Brno (Česká republika)
 prof. Anton Pijpers – Utrecht (Holandsko)
 prof. Massimo Castagnaro – Padova (Itálie)
 prof. Stephane Martinot – Lyon (Francie)
 prof. Joachim Braun – Mnichov (Německo)
 prof. Hans Henrik Dietz – Kodaň (Dánsko)
 prof. Rifki Hazioglu – Ankara (Turecko)

Na vídeňském jednání ukončil svoji činnost tajemník EAEVE dr. Robin Oakley, z důvodu svého odchodu do důchodu. Novým tajemníkem se stal prof. Gert W. Niebauer – Alfort (Francie).

Letošního Všeobecného shromáždění EAEVE se účastnilo 80 veterinárních fakult Evropy s 260 zástupci fakult a univerzit. Za naši univerzitu se jednání účastnil rektor VFU Brno prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSC., MBA, dále děkan FVL prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, děkan FVHE doc. MVDr. Ladislav Steinhauser, CSC., a dlouholetý člen Společné vzdělávací komise EAEVE

a FVE (JEC – Joint Education Committee of the European Association of Establishments for Veterinary Education (EAEVE) and the Federation of Veterinarians of Europe (FVE)) z naší univerzity prof. MVDr. RNDr. Petr Hořín, CSC.

Hlavními body jednání byl systém akreditací veterinárních fakult Evropy a doporučení tohoto systému s evropským systémem akreditací univerzit. Dále na jednání byly projednávány problematiky působení IVSA (Kristina Fontél), budoucí role veterinární profese ve společnosti (Katinka de Balogh, FAO), organizace VET 2011 (Jean Francois Chary, prezident koordinačního výboru Vet 2011), a činnost mezinárodního vzdělávacího časopisu Veterinary Education International (Donald Walsh).

Součástí jednání EAEVE bylo také jednání v pracovních skupinách zaměřených na následující oblasti: studenti veterinární medicíny, jak zvýšit přitažlivost veterinární akademické profese pro mladou generaci, hodnocení a řízení kvality na univerzitách, boloňský proces a veterinární curricula (zde

byl předsedající pracovní skupiny zástupce z naší univerzity prof. Hořín), veterinární péče u potravinových zvířat, změny v zastoupení různých oblastí veterinární medicíny v příštích deseti letech, veterinární praxe u zájmových zvířat, problematika pregraduální specializace ve veterinárním vzdělávání.

Významným přínosem jednání byla také účast studentů z jednotlivých fakult a univerzit. Za VFU Brno se jednání účastnily Dominka Viglašová, Hana Brožková a Petra Doleželová, které působily v jednotlivých pracovních skupinách a účastnily se plenárního jednání týkajícího se vybraných témat.

Všeobecné shromáždění EAEVE přijalo za nové členy asociace: Faculty of Veterinary Medicine Yakutiye (Turkey) a Faculty of Veterinary Medicine Bucharest (Romania).

Místem příštího 24. jednání Všeobecného shromáždění EAEVE v roce 2011 bude Lyon (Francie).

■ text: **Vladimír Večerek**
rektor VFU Brno

foto: archiv autora

Univerzita obstála při kontrole rozvojových projektů na výbornou

Dne 4. června 2010 proběhla na VFU Brno kontrola vybraných rozvojových projektů. Kontrolu prováděl odbor vysokých škol ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, za Veterinární a farmaceutickou univerzitu Brno byla přítomna prorektorka pro vědu, výzkum a zahraniční vztahy doc. MVDr. Miloslava Lopatářová, CSC.,

vedoucí oddělení správy celouniverzitních projektů ing. Leona Sapíková a jednotliví řešitelé rozvojových projektů.

Jednání zahájila doc. MVDr. Miloslava Lopatářová, CSC. Poté řešitelé projektů představili vybrané rozvojové projekty VFU Brno za léta 2009 a 2010. Ve svých prezentacích se zaměřili zejména na způ-

sob realizace projektů, čerpání přidělených finančních prostředků, hlavní výsledky a celkový přínos pro univerzitu.

Výsledky kontroly lze hodnotit velice pozitivně. Všechny doplňující dotazy byly zodpovězeny, zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy shledali přípravu, realizaci a vyhodnocení rozvojových projektů plně v souladu s požadavky na ně kladenými a ocenili rovněž věcnou a otevřenou diskuzi o rozvoji vysoké školy. Radost nám jistě udělalo i sdělení, že některé rozvojové projekty naší univerzity slouží jako vzorové pro ostatní vysoké školy, a to především s ohledem na synergické vazby mezi jednotlivými rozvojovými projekty navzájem i mezi projekty rozvojovými a projekty operačních programů, ale i formální a věcnou správnost.

Zástupci MŠMT poté přijali pozvání k prohlídce Univerzitní knihovny, která byla modernizována z finančních prostředků rozvojového projektu.

Kontrolu rozvojových projektů prováděli za přítomnosti zástupců VFU Brno pracovníci odboru vysokých škol p. Mgr. Petr Černíkovský (MŠMT) – druhý zprava – a p. Ing. Jiří Johánek (MŠMT)

■ text: **Ing. Leona Sapíková**
 foto: redakce

Parazitologové v zemi olgoje chorchoje aneb Putování za krevními prvky v Mongolsku

V červnu loňského roku se naskytlá příležitost využít logistické podpory projektu rozvojové spolupráce ministerstva zemědělství (17/MZe/B/07-09), jehož hlavním cílem je zavedení evidence hospodářských zvířat v Mongolsku. Po rozpadu Sovětského svazu zde došlo k rozvratu a chaosu v zemědělství, na kterém je tato země bytostně závislá; poslední odhady hovoří o více než 40 milionech kusů hospodářských zvířat. Vzniklou situaci od r. 2007 řeší tým z Institutu tropů a subtropů Zemědělské univerzity v Praze. Kolektiv prof. Hořína z Ústavu genetiky FVL VFU Brno řeší projekt zaměřený na asociaci genetických markerů s infekčními onemocněními u koní (GAČR 523/09/1972) a mezi studované patogeny patří mj. krevní parazité. Z tohoto důvodu byla v minulosti navázána spolupráce mezi Ústavem genetiky a Ústavem parazitologie FVL VFU Brno, v rámci které byl již zpracován materiál z různých lokalit výskytu krevních prvoků u koní (Itálie, Francie, Jordánsko). Do Mongolska jsme byli vysláni s kolegou Milanem Jirků z la-

boratoře molekulární biologie prvoků Parazitologického ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích (prof. J. Lukeš).

Demografická charakteristika Mongolska

V případě Mongolska se u často nezávazných číselných údajů vyplatí pozastavit, neboť jejich význam člověk přímo na místě pocítuje každý den. Jedná se o pátku největší asijskou zemi s rozlohou 20krát větší než Česká republika, celkový počet obyvatel je podle posledních údajů necelé 3 miliony. Vzhledem k tomu, že téměř třetina lidí žije v hlavním městě Ulánbátaru, je výsledná hustota osídlení v celém Mongolsku 1,5 člověka/km². To v praxi mimo jiné znamená, že po celodenním putování liduprázdnou krajinou nemá člověk večer problém vzpomenout si, koho ten den potkal.

Studování parazitů

Přestože se může zdát, že geografická poloha Mongolska a zdanlivě nedostatečná

infrastruktura nejsou zrovna předpoklady pro realizaci vědeckých projektů v této zemi, opak je pravdou. Asi největším hráčem na tomto poli je v současné době Japonsko, které do výzkumu v Mongolsku investuje nemalé částky. Stranou však nezbývá ani země EU; konkrétně problematice krevních prvoků u hospodářských zvířat se v Mongolsku věnuje hned několik výzkumných týmů z Evropy, od čehož jsme si slibovali zajímavou kompetici.

Piroplasmy a trypanosomy, objekty našeho studia, patří mezi veterinárně významné krevní parazity. První skupinu zastupují zejména rody *Babesia* a *Theileria* a jedná se o prvky přenášené klíšťaty. U hospodářských zvířat je nejzávažnější a často fatální průběh onemocnění, tzv. piroplasmózy, popisován u skotu (*B. divergens*) a koní (*B. caballi*, *T. equi*). Klinické příznaky souvisí s rozpadem erytrocytů s následnou anémií a hemoglobinurií; odtud název Redwater fever používaný pro označení piroplasmózy skotu. Přestože byly piroplasmy v minulosti považovány za parazity vysoce hostitelsky specifické

■ Shánění stáda koní před odběrem vzorků

ké, metody molekulární biologie dnes již běžně využívané i v parazitologii naznačily, že určité druhy jsou schopny vyvolávat infekce i u jiných, než přirozených hostitelů. Tato skutečnost má kromě veterinární epidemiologie význam také ve vztahu k zoonotickému potenciálu piroplasem. Problematice piroplasmózy a definování vztahů hostitel-vektor-parazit se věnujeme i my, a proto jsme na lokalitách v Mongolsku prováděli komplexní odběr vzorků u více skupin hostitelů žijících v těsném kontaktu. Za zmínku rovněž stojí, že piroplasmy hrají zásadní roli v reintrodukčních programech koní Przewalského, kterých v Mongolsku probíhá několik. U imunologicky naivních zvířat translokování do prostředí vysokého infekčního tlaku piroplasem byla prokázána asociace infekcí s úhyny několika kusů těchto vzácných koní, což jen potvrzuje potřebu studia piroplasmózy i z pohledu veterinárně-ochranářského.

Další skupinou parazitů, které všichni známe ze skript parazitologie a na které jsme se v Mongolsku zaměřili, byly trypanosomy. Jak známo, *T. equiperdum* způsobuje u koní onemocnění označované jako durina; *T. evansi* je pak původcem tzv. surry u koní a velbloudů. Přes toto zažité dogma se však v současnosti objevují názory, oba druhy parazitů de facto

neexistují, respektive že se jedná o poddruhy *Trypanosoma brucei* a klinický obraz onemocnění je více než samotným parazitem ovlivněn reakcí hostitele. Otázek ohledně trypanosomových infekcí savců je však nepřehledné množství a my jsme si od sběru materiálu v Mongolsku slibovali odpověď alespoň na část z nich.

Při výběru lokalit byl zásadním faktorem výskyt vektorů námi studovaných parazitů. Ovady, kteří fungují jako vektorů *T. evansi*, jsme předpokládali kolem řek severovýchodně od Ulanbátaru, což nám potvrdili i naši kolegové z Mongolian State University of Agriculture (MSUA). Klíšťata jsou v této oblasti rovněž běžně se vyskytujícími ektoparazity a v neposlední řadě jsme museli zohlednit i dostupnost vybraného místa. Sběr materiálu byl tedy nakořen proveden v provincii (ajmaku) Hentiy, který leží v podstatě u hranic s Ruskem.

Cíle

- získání živých izolátů trypanosom a jejich transport do ČR
- definování prevalence obou skupin krevních prvoků ve vybraném ajmaku
- molekulární charakteristika jednotlivých izolátů
- definování hostitelské specifity piroplasem na lokalitách společného výskytu koní, velbloudů a psů

Konečně v terénu

Jak tomu u většiny terénních výjezdů bývá, i my jsme museli na ruzyňském letišti řešit problém s nadváhou zavazadel formou přebalování a vyřazování více či méně nepotřebných věcí. Následující den ráno jsme přistáli v Ulánbátaru, kde nás čekali naši kolegové z parazitologického ústavu MSUA. Po prohlídce laboratoří jsme spolu s dvěma postgraduálními studenty, kteří se zde problematice krevních parazitóz věnují, usedli k debatě o průběhu terénních prací. Vše bylo domluveno, materiál byl již připraven a další den tedy nic nebránilo tomu, abychom v terénním voze vyrazili vstříc sběru vzorků. Přes jasně definované cíle nebyla práce v terénu jednoduchá. V oblastech mimo zrychlený západní svět je potřeba počítat s tím, že ne všechno bude fungovat podle plánu. Mongolové mají čas, není se kam hnát. Co se však vstřícnosti týče, jako u všech nomádských kultur člověk žasne. Právě mongolská pohostinnost byla paradoxně příčinou občasných zdržení terénních prací. Návštěvy gerů (jurt), během kterých jsme s majiteli stád dojednávávali detaily ohledně odběrů, zahrnovaly pohostění ve formě čaje, lojovité skopové polévky, sušeného masa a někdy i kumysu. Takovéto posezení se leckdy protáhne a nepovažuje se za slušné jej odmítnout.

Práci v terénu často komplikovala i poloha jednotlivých stád. Stávalo se, že po našem příjezdu vyslal majitel členy rodiny na koních do stepi a museli jsme několik hodin čekat, než se zvířata podařilo dát dohromady. Zde je nutné zastavit se u jednoho klíčového bodu. Ne nadarmo se tvrdí, že Mongolové dříve jezdí na koni, než chodí a honáci při práci předváděli věci, nad kterými zůstával rozum stát. Vrcholným číslem byla situace, kdy jednomu z nich při nahánění stáda spadlo na zem dřevěné bidlo se smyčkou, pomocí kterého koně chytal. Dotyčný se v plném trysku sehnul de facto pod břicho koně a svůj pracovní nástroj ze země zvedl. U chovatelů nás překvapovala i ohromující znalost všech zvířat ve stádě, která leckdy čítala několik stovek koní. Jejich majitelé o nich věděli každý detail, čehož jsme využívali při získávání anamnestických dat formou dotazníků.

Naše snaha o získání izolátů trypanosom inokulováním krve koní a velbloudů do živých myší často způsobovala zajímavé sociální interakce. Vysvětlit, o co se snažíme, nebylo jednoduché a mám obavy, že ne vždy naši asistenti uvedli věci na pra-

■ Získávání anamnestických dat od chovatelů formou dotazníků

vou míru. Majitelé zvířat se však při pohledu na nás při práci s bílými myškami, které nejspíš v životě neviděli, bavili a to je nakonec dobře. Naše idea sběru ekto-parazitů koní však vzala za své velmi záhy; maximálním zákrokem na únosné úrovni rizika se jevil odběr krve. Prohledávání slabín či okolí ocasu, predilekčních míst sání klíšat, se jevilo jako opravdu nebezpečné. Mongolští koně na manipulaci nejsou zvyklí a my jsme tedy radši zvolili vypuštění sběru klíšat z protokolu; nápadu výplachu prepucia ve snaze o získání izolá-

tů trypanosom jsme se pak jen trpce smáli. Ještě horší pak byla manipulace s velbloudy, u kterých jsem často vzpomínal na bezproblémové odběry v Jordánsku; kopání, kousání a plivání nevábně zapáchajícího obsahu bachoru nám v podstatě neustále zpestřovalo práci s těmito zvířaty.

Ulánbáatar, Nádam atd.

Měli jsme štěstí, že v době našeho návratu z terénu probíhal v hlavním městě mongolský státní svátek, tzv. nádam. Během něj se do Ulánbátaru sjíždí obrov-

■ Fixace jednoho z odebíraných velbloudů

K identifikaci jednotlivých zvířat byla prováděna fotodokumentace každého odebraného jedince, fotografie se často neobešla bez hrdého majitele

ské množství lidí, kteří chtějí být svědky zápolení nejlepších lukostřelců, zápasníků a jezdců na koni. U posledně jmenované disciplíny bych se jakožto veterinární lékař, ač nepraktik, pozastavil. Závod je zhruba 30 km dlouhý a často během něj dochází k smrtelným úrazům jak koní, tak na nich jedoucích dětí, což asi není úplně v pořádku. Nicméně pro Mongola neexistuje nic víc, než vítězství v Naadamu a tomu je schopen přizpůsobit vše.

Během svátku se však v hlavním městě opravdu nedá hnout a s kolegou Milanem jsme tedy během dne volna volili krátký výšlap do okolí Ulánbátaru za účelem lovu hmyzu. První zastávkou byl monument nad městem, který nezaměni-

teľným způsobem připomíná doby vlivu Sovětského svazu. Vyšplhali jsme na hřeben táhnoucí se na východ, nicméně záhy jsme byli nuceni plán přehodnotit. Začalo silně pršet a my jsme byli nuceni vrátit se na hotel, kde jsme zbytek dne věnovali pitvám nalovených ploštic. Další den nás čekala oficiální návštěva v parazitologickém ústavu MSUA, kde jsme místním předali upomínkové předměty VFU Brno, čímž jsme stopu naší alma mater zanechali i v daleké Asii. Poté jsme provedli poslední vyšetření myši a pak už nezbyvalo než sbalit všechn materiál, vyřídít potřebná povolení k vývozu a vyrazit zpět do Čech, kde nás čekala laboratorní část práce.

Výsledky

Celkově se nám podařilo odebrat vzorky od téměř tří stovek zvířat. Všechny myši prospívaly po intraperitoneální aplikaci koňské i velbludí krve bez problémů, což rozhodně nepatří mezi klinické příznaky trypanosomiázy. Živé izoláty trypanosom ze savců se nám tedy bohužel získat nepodařilo. Přes neúspěšný průběh biologického pokusu v současné době probíhá vyšetřování získaného materiálu na přítomnost trypanosom pomocí molekulárních metod. V případě trypanosomatid hmyzu se pak podařilo vykultivovat několik izolátů, které jsou momentálně zamrazeny v Parazitologickém ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích a budou podrobeny molekulárně biologickým studiím.

Mnohem pozitivnější se jeví získaný materiál co do výskytu piroplasem. Všechny vzorky byly vyšetřeny pomocí polymerázové řetězové reakce; v prvním kroku s použitím panpiroplasmových primerů, v druhém pak s druhově specifickými primery pro *Babesia caballi* a *Theileria equi*. Výsledkem je více než 70 % prevalence *Theileria equi* u vyšetřovaných koní. Přítomnost *T. equi* se podařilo prokázat rovněž mikroskopicky, což bývá vzhledem k nízké hladině parazitémie u infikovaných zvířat často problém.

Mozaika na památníku nad hlavním městem připomíná doby nedávno minulé

Alegorický vůz připravený na mongolský státní svátek nádam, v tomto případě reprezentace veterinární správy ve městě Batnorov

Plány do budoucna

Kromě publikování získaných výsledků jsou podstatné i další věci co se Mongolska, resp. našeho případného dalšího působení

Podmínky pro vykonávání veterinárního dohledu v Mongolsku nejsou jednoduché. Budova vpravo je jedna ze stanic veterinární správy, kde bylo prováděno zpracovávání materiálu.

v této zemi týče. V rámci zahraniční rozvojové spolupráce České republiky patří Mongolsko od r. 2004 mezi prioritní země, mj. z důvodů silné tradice spolupráce s bývalým Československem. V současné době jsou zde realizovány projekty v sektorech průmyslu, životního prostředí, zemědělství a sociálního rozvoje. Vztah k veterinární problematice mají projekty v oblasti živočišné výroby, např. budování závodů pro zpracování masa a kůží nebo již zmiňovaný projekt značení zvířat v centrálním regionu. Jako veterinární lékař však vidím prostor přímo na poli zlepšování kvality života chovaných zvířat. Mezi nejvýznamnější onemocnění v Mongolsku patří brucelóza, vzteklinka nebo např. echinokokóza, přičemž u všech se jedná o tzv. zoonózy, tedy nemoci přenosné ze zvířat na člověka. Zmíněná onemocnění však tvoří pouze zlomek z celkového počtu a jejich řešení je mimo rámec tohoto textu. Dalším faktorem, který zásadní měrou ovlivňuje chov zvířat v Mongolsku, jsou velmi drsné klimatické podmínky. Letošní zima s sebou opět po čase přinesla tzv. dzud, kdy teploty klesají až k $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$, což v kombinaci se silným větrem, nedostatkem potravy a extrémně suchým loňským létem vedlo k úhynu téměř osmi miliónů kusů dobytka.

Ze zmíněných informací je jasné, že situace v Mongolsku přímo vybízí k re-

alizaci rozvojových projektů se zapojením veterinárních lékařů, popř. studentů Veterinární a farmaceutické univerzity Brno. Na přelomu roku vznikla obecně prospěšná společnost Veterináři bez hranic ČR se sídlem na adrese VFU Brno, která si toto přímo klade za cíl. Ve smyslu hesla zdravá zvířata - zdraví lidé již probíhá úspěšný projekt vakcinace proti vzteklině v Keni (Vita Universitatis 4/2009), který by měl být vlajkovou lodí této společnosti.

Vzteklinka sice v Mongolsku nepůsobí takové problémy jako kolem keňského jezera Turkana, nicméně onemocnění zvířat, která přichází v úvahu a která bychom mohli v budoucnu v Mongolsku pomáhat řešit, je celá řada. Je tedy na nás, zdali hozenou rukavici zvedneme.

■ text: **MVDr. Michal Sloboda, Ph.D.**
Ústav parazitologie FVL
foto: autor

Článek o Mongolsku by nebyl kompletní bez fotografie jurty (geru). Je patrné, že moderní technologie získávání elektrické energie dorazily i do odlehlých končin této rozlehlé země.

Veterinary week 2010

Přemýšlíte o tom, co název znamená? Věřte mi, dlouho jsem této celoevropské akci nerozuměl, a přiznám se, řadě věcí ještě nerozumím. Možná to pramení z mého pragmatického myšlení. Náš veterinární stav potřebuje, aby byl viděn a dobře se o něm na veřejnosti hovořilo. Proč? Veterinární lékaři jsou přece ochránci a zachránci zvířat a tím i pečují o duševní a fyzickou kondici jejich majitelů. To jistě prospívá společnosti, stejně jako zdravé potraviny a zdravé životní prostředí. Veterináři jsou nám všem prospěšní! Aby o tom lidé věděli, je jim to třeba připomínat – dnes samozřejmou reklamou. Někdo se možná pozastaví nad otázkou – proč by měla společnost o nás více slyšet? Vždyť o naší úspěšnosti svědčí nejen zdraví zvířat, ale také lidí. Ale... dlouho se nic vážného v oblasti nálezů nestalo! To je jistě dobře! Na druhé straně, o kom se nemluví a nepíše, anebo sám nepíše, jakoby neexistoval. Proto ona mohutná celoevropská kampaň o veterinárních lékařích jistě význam má. Na prezentace před žáky základních škol, či tisíce propagačních předmětů můžeme mít oproti kolegům na Evropské komisi jiný názor, ale kdo nic nedělá...

Obrovský plakát na celé čelní stěně osmnáctipatrové budovy komise na Schumannově náměstí mne překvapil

■ Plakát v čele budovy Evropské komise

■ Velvyslankyně ČR při EU Milena Vicensová

a naplnil dobrým pocitem – jsem také veterinář. Druhý den jsem si ale uvědomil, kdo kolem něho denně jezdí – evropští úředníci pracující v Bruselu – zaměstnanci města ve městě. To je málo! Přece jen se ve mně zahlodala „klausovská euroskepse“. Že ve vás vůbec není? Také jsem eurooptimista, ale z Bruselu jsem se vrátil i s poznáním, že abychom mohli optimisty opravdu být, musíme ještě více posilovat sílu svých křídel. Ano, byrokracie je drahá a ve vazbě na demokracii je ještě dražší. Chce to sílu, unést takovou váhu!

Nápis v čele sálu pro 460 „hlasujících“ posluchačů – One Health a vtipná kombinace otisků nohou člověka a zvířat skvěle

vystihuje současné poslání a činnost veterinárních lékařů. Ale nic nového! Razili ho již naši učitelé. Bylo přece motivem na naší Vysoké škole veterinární již při vzniku Centra hygieny potravinových řetězců v roce 1985. Ani heslo dvoudenní konference „From the Farm to the Fork“ nám není v Čechách neznámé. I ono vtipně vystihuje současný trend a úkoly hygieny potravin – garanci zdraví hospodářských zvířat, identifikaci a dosledovatelnost potravin – traceability. Zadává ho již několik let evropská legislativa a snad nebudu jedovatý, když podotknu, že je jistě ve všech zemích i naplňována. Prosadit ale v současné době tolik potřebný jednotný

systém, který by umožnil čtení kódů minimálně po celé Evropě, je háčkem. Bude vyžadovat nejen odborné zázemí, ale především silný politický mandát a velkou vůli k rozhodnutí. Zvláště proto, že v některých zemích se elektronická identifikace hospodářských zvířat rozbíhá nebývalým tempem, jinde naopak pokulhá. Všichni ale tvrdí, že jejich systém je funkční. Zvířata v kamionech denně cestují napříč celým kontinentem, ozývají se slova o možnosti zavedení velkých změn v provádění veterinární prohlídky na jatkách. Odvážné! První kroky k plošné sledovatelnosti masa byly zavedeny po roce 2000 – vyvolala je krize okolo BSE a další impuls přidala obrovská vlna SLAK v Británii. I tato poznámka na kongresu zazněla – s doplňkem, že všichni doufáme, že se podobná situace již nebude opakovat. Kolikrát si to již lidé řekli? Historie se

však naší sebejistotě usmívá. Hasiči říkají, že hořet bude – jen se neví kdy a kde. Stejně si jsou jistí i epizootologové a epidemiologové. Práce pro hygieniky bude jistě stále dost!

Odházím při přestávce na toaletu a podsouvám ruce pod kohoutek. Nic! Zkousím znovu a zase nic! Pak si všimám ručně ovládané páčky nad výpusť. Fungovala! Zasmál jsem se. Možná je opravdu aktuální se už začít hlasitěji ozývat s jednoduchým až naivně znějícím heslem: One Europe – One Hygiene. Proč? Znáte někdo jediný potravinářský provoz, či prodejnicku na rohu vaší ulice, kde by u nás nebyly instalovány bezdotykové baterie? Zde v jednacích sálech evropské komise tato nařízení vznikla prostým jedním stiskem dálkových hlasovacích zařízení. Škoda, že při výměně azbestových izolací budovy Berlaymont

s kapacitou kanceláří pro 3 tisíce úředníků nezbylo pár euro i na těch několik kohoutků! Detail? Samozřejmě, život se skládá z detailů!

V příštím roce to bude 250 let, co nás kolega Claude Bourgelat založil v Lyonu první veterinární školu. Je to jistě důvod k oslavám následujícího roku 2011 jako veterinárního – Veterinary Year. Naše univerzita se do oslav zapojí také – jistě nejen tradičními konferencemi, které u nás mají i více než čtyřicetiletou tradici. První krok k tomu, abychom mohli k celoevropským oslavám přispět, byl udělán. Ještě ale musíme založit oficiální Czech comitè a poslat do Bruselu přihlášku. To jistě rádi uděláme. Čtvrt tisící výročí našeho oboru za to jistě stojí.

■ text: Ladislav Steinhauser
foto: archiv autora

Uplatnění absolventů FVHE ve státním veterinárním dozoru

Státní veterinární správa České republiky zaměstnává více než 1 200 pracovníků, nadpoloviční většina jsou veterinární lékaři. Bylo tradicí, že značná část těch, kteří do státní služby přicházeli, byli starší kolegové z terénní praxe. Hygiena potravin však musela učinit to, co všechny úspěšné obory okolo – specializovat se. Technologie současných průmyslových, ale i živnostenských potravinářských provozů, moderní kontrolní systémy, evropská legislativa, mezinárodní obchod, welfare, epizootologie – to vše vyžaduje nadstandardní znalosti. Samozřejmě, dají se získat dlouholetou praxí, postgraduálním studiem, ale jejich základy jsou u nás dnes vštěpovány především kvalitním pregraduálním studiem na naší Fakultě veterinární hygieny a ekologie.

Samozřejmě jsme byli všichni potěšeni, že kvalitu našich absolventů a jejich velmi dobré teoretické předpoklady k práci ve státním dozoru ocenil ve svém vystoupení na setkání s našimi studenty 1. června 2010 ústřední ředitel SVS ČR doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D. Bylo to již třetí setkání, které paní proděkanka doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D., organizovala, a které je součástí prezentace vzájemné výborné spolupráce SVS a naší fakulty. Jsem přesvědčený, že padesát studentů, kteří se

Zleva: MVDr. M. Slepíčková, MVDr. R. Bílý, MVDr. J. Šulc, MVDr. J. Salava, MVDr. S. Kaděrka, MVDr. B. Karešová, MVDr. F. Mahdalík, MVDr. Z. Císař, MVDr. J. Boháč (nahore), MVDr. Ing. R. Kojan, MVDr. J. Král, MVDr. A. Zatloukal (nahore), Ing. M. Machálková, doc. MVDr. B. Tremlová, Ph.D., doc. MVDr. M. Malena, Ph.D., Ing. R. Peleška, doc. MVDr. L. Steinhauser

setkání zúčastnili, muselo být velmi spokojeno. Nejen tím, že jim bylo nabídnuto 26 pracovních míst po celé republice, ale také možností zasednout ke společnému jednání s ústředním ředitelem a řediteli všech krajských veterinárních správ. To se jistě každému absolventovi, nejen české univerzity, jen tak nepodaří! Je cenné, že se rozproudila diskuze. Myslím, že se v ní podařilo vyjasnit i řada pohledů z obou stran. Studenti mohli sami následně na-

vázat přímý kontakt se svými potenciálními zaměstnavateli, ale také těmi, kteří jim zabezpečují odborné praxe. Věřím, že na příštím setkání, které jsme si již nyní potvrdili, se zúčastní i studenti nižších ročníků. Možná proto, aby si již nyní mohli jednodušeji odpovědět na otázku: „Co dál po ukončení studia?“

■ text: Ladislav Steinhauser
foto: archiv autora

Studijní oddělení Fakulty veterinární hygieny a ekologie VFU Brno

Studijní oddělení je součástí každé fakulty a bez přehánění jej lze nazvat srdcem fakulty. Představuje živé centrum, spojovací most, kterým vede komunikace v mnoha směrech – k veřejnosti, ke studentům a učitelům fakulty, k nadřízeným složkám na univerzitě. Studijní oddělení komunikuje se zájemci o studium, administrativně zajišťuje agendu přijímacího řízení (organizaci přijímacích zkoušek a zpracování výsledků), imatrikulace, zápisy do studia (přijatých uchazečů i stávajících posluchačů do vyšších ročníků), veškerou agendu spojenou s průběhem studia ve vzta-

tům k dispozici od chvíle, kdy se ke studiu přihlásí, až po závěrečné absolutorium. Metodicky jsou studijní referentky vedeny proděkanou pro vzdělávání, z hlediska organizačního je studijní oddělení začleněno pod děkanát fakulty. Činnost studijního oddělení Fakulty veterinární hygieny a ekologie zajišťují čtyři studijní referentky pro následující studijní programy. Paní Zdeňka Fejtová je studijní referentkou pro prezenční a kombinovanou formu bakalářského studijního programu v oboru Bezpečnost a kvalita potravin. Všechny povinnosti, vztahující se k navazujícímu magisterské-

Všem pracovnícím postupně předávala svoje dlouholeté zkušenosti paní Helena Žůrková, která působila jako studijní referentka na naší fakultě, resp. na naší vysoké škole celkem 33 roků.

O tom, že na studijním oddělení Fakulty veterinární hygieny a ekologie pracují lidé, pro které není jejich práce jen zaměstnáním, ale také radostí, svědčí následující komentář studijních referentek k jejich práci:

„Sdílíme se studenty jejich radosti, starosti, provázíme je obdobím, kdy se jim daří, ale bohužel i dobou, kdy jim život postaví do cesty překážku v osobním nebo studentském životě. V prvním roce studia k nám na fakultu nastupují většinou vystrašení začátečníci, kteří nevědí, co jim další dny mohou přinést. Proto je důležitá rada od studijních referentek, pomoc i morální podpora. Během studia nastává období, kdy se student již na škole porozhlédl a stává se suverénnějším. Zde potom musí nastoupit určitá autorita ze strany studijních referentek, které dohlížejí na to, aby studenti plnili svoje povinnosti, spolupracovali s vyučujícími i se studijním oddělením. V posledním ročníku si již student uvědomuje, že se blíží konec studia, že se bude rozhodovat mezi dalším studiem nebo praxí. Proto se většina studentů stává vážnější, zamýšlí se nad svými výsledky a snaží se, aby i oni mohli rozšířit řady šťastně se usmívajících předchůdců, kteří mohli převzít diplom na svých promociích. Pro nás studijní referentky by se dalo nazvat toto období „sklizením ovoce“. I my jsme šťastné, když naši studenti přebírají diplom a děkují svým rodičům, vyučujícím a všem, kteří se na jejich úspěchu podíleli. Pak vidíme, že naše práce skutečně má smysl. Další radosti přináší setkání s absolventy, kteří se dobře uplatnili v praxi nebo se přijdou pochlubit s osobními radostmi“.

Kvalitně fungující studijní oddělení je pro práci proděkanky pro vzdělávání velkou oporou a já si na svých studijních referentkách vážím zejména velké odpovědnosti a pečlivosti, se kterou přistupují ke svým každodenním, ale v průběhu akademického roku velmi různorodým činnostem.

■ text: **doc. MVDr. Bohuslava Tremlová, Ph.D.,
proděkanka pro vzdělávání FVHE**
foto: L. Steinhauser

Pracovnice studijního oddělení FVHE. Zleva: Petra Doleželová, Hana Šírová, Sylva Řezáčová, Helena Žůrková a Zdeňka Fejtová

hu k právním předpisům, vedení matriky a zpracování veškerých statistických údajů o studiu, potvrzení a výpisy ze studijní evidence. Studijní referentky spolupracují při sestavování rozvrhů, při organizaci státních zkoušek, připravují podklady pro ukončení studia a podílí se na přípravě a průběhu slavnostních promocií. Z uvedeného výčtu vyplývá, že studijní oddělení je prvním místem, na kterém se zájemci o studium osobně seznámí s fakultou a je pak studen-

tu programu v oboru Bezpečnost a kvalita potravin v současnosti převzala nová studijní referentka paní Petra Doleželová, která je rovněž odpovědná za magisterský studijní program v anglickém jazyce Veterinary Hygiene and Ecology. Paní Sylva Řezáčová zajišťuje průběh studia v magisterském studijním programu Veterinární hygiena a ekologie a o studenty v doktor- ském studijním programu Veterinární hygiena a ekologie pečují paní Hana Šírová.

Květinův den 2010

Dne 3. června 2010 pořádal Ústav humánní farmakologie a toxikologie Farmaceutické fakulty Veterinární a farmaceutické univerzity Brno u příležitosti 80. narozenin nestora československé farmakologie prof. RNDr. Dr.h.c. Jaroslava Květiny, DrSc., nultý ročník mezioborového semináře mladých farmakologů a toxikologů – **Květinův den**. Seminář byl zaměřen na prezentaci výsledků práce mladých vědeckých pracovníků, zabývajících se experimentální farmakologií, toxikologií, klinickou farmakologií, klinickou farmacií a příbuznými obory. Své příspěvky zde předneslo sedmáct studentů postgraduálního doktorského studijního programu z řady českých i slovenských univerzit a vědeckých pracovišť AV ČR.

■ Prof. Květina oslavil své 80. narozeniny

■ Auditorium mezioborového semináře mladých farmakologů a toxikologů

Seminář zahájil přednosta Ústavu humánní farmakologie a toxikologie doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D. Všechny přítomné srdečně přivítal a uvedl, že ačkoliv letošní nultý ročník semináře je pořádán u příležitosti jubilea profesora Květiny, jenž mimo jiné stál u zrodu naší fakulty, nezřídka se Ústav v případě zájmu pravidelného opakování této akce. Rovněž poděkoval sponzorům, kteří se na finančním zajištění celé akce podíleli. Dále vystoupili proděkan Farmaceutické fakulty VFU Brno PharmDr. Ing. Radka Opatřilová, Ph.D. a doc. Ing. Jiří Dohnal, CSc., MBA. Oba

v rámci svých proslovů poblahopřáli profesoru Květinovi k významnému životnímu jubileu a popřáli zdar celé akci. Slavnostní zahájení uzavřel svým vystoupením profesor Květina, který v reakci na své předřečníky poděkoval za možnost oslavit 80. narozeniny mezi mladými vědeckými pracovníky, kteří jsou nadějí na pokračování jím započaté práce.

V odborné části semináře přednesli své příspěvky postgraduální studenti Farmaceutické fakulty Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Ústavu experimentální biofarmacie AV ČR a PRO.MED.CS Praha a.s., Univerzity veterinárního lékařství a farmacie v Košiciach, Fakulty veterinární hygieny a ekologie Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové a Farmaceutické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě.

Prezentovaná témata byla velmi různorodá, od preklinického testování nových biologicky aktivních látek, zejména se vztahem ke kardiovaskulárním a metabolickým poruchám, přes studium genových polymorfismů asociovaných s predispozicí k patologickým změnám i s účinností farmakoterapie a výskytem nežádoucích účinků léčby, až po klinické studie. Nedílnou součástí semináře byly i příspěvky s toxikologickou a ekotoxikologickou tematikou. Ke každému příspěvku proběhla rozsáhlá odborná diskuze, které se aktivně účastnil i profesor Květina s řadou vysoce fundovaných otázek a konkrétních připomínek.

Podařilo se tak naplnit plánovanou koncepci semináře jako platformy pro mezigenerační výměnu znalostí a zkušeností. Program dne byl ukončen společenským večerem.

Věříme, že nultý ročník mezioborového semináře mladých farmakologů a toxikologů nebyl ročníkem posledním a že položil základ pro pravidelné setkávání mladých vědeckých pracovníků výše uvedených oborů.

■ text: **doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D.**
přednosta Ústavu humánní farmakologie a toxikologie
foto: archiv autora

Kvestorcup 2010

Účastníci tradičního tenisového turnaje VFU již od pondělí 17. května s obavami vzhlíželi k deštivé obloze a s napětím sledovali předpověď počasí.

Všichni si dobře pamatovali na předcházející ročník, který musel být kvůli nepříznivému počasí přeložen až na náhradní podzimní termín. Každodenní lijáky a zaplavené kurty dávaly za pravdu spíše pesimistům. Naštěstí se počasí v pátek odpoledne vzpamatovalo a v sobotu ráno nás na suchých kurtech přivítalo dlouho očekávané sluníčko.

K letošnímu 12. ročníku tenisového turnaje ve čtyřhrách, který pořádal VSK VFU Brno, se původně přihlásilo 9 dvojic. Vzhledem k tomu, že se jedna z dvojic nedostavila, musel být změněn herní systém turnaje. Účastníci byli rozděleni do dvou čtyřčlenných skupin. V té první byla nasazena favorizovaná dvojice A. Podhorský – M. Řičánek. O nasazení v té druhé se „stříhalo“ mezi dvojicemi P. Braunera ml. a R. Novotného. Nakonec los svedl obě dvojice do stejné skupiny. K nim byl vylosován i nestor turnaje R. Couval, který letos hrál opět s J. Kolaříkem – hercem Divadla na provázku.

Po tradičním přípitku byl o půl desáté turnaj zahájen úvodními zápasy ve skupi-

nách. Hrál se na jeden set do 6 gamů. Při rovnosti gamů – za stavu 6:6, rozhodovala o vítězi zkrácená hra. O každý míček se urputně bojovalo a bylo sehráno několik napínavých zápasů. Jako v předešlých dnech se kolem 13. hodiny začalo nebe zatahovat a husté černé mraky nevěstily nic dobrého. V tu dobu již byla rozehrána finálová utkání. O prvenství bojovala dvojice A. Podhorský – M. Řičánek proti R. Novotnému a L. Pakostovi. O 3. místo se utkal pár P. Brauner ml. – L. Kroupa s manžely Urbánkovými. Nebylo odehráno více jak 5 gamů, když na kurty začaly dopadat první kapky a obě utkání musela být pro déšť přerušena.

Hráči a diváci se odebrali k televizi, aby střídavě sledovali semifinálový hokejový zápas Česká republika – Švédsko a kaluže na ploše jízdárny. Na nich se dala vypořádat intenzita deštových srážek. Ta naštěstí po 20 minutách poklesla natolik, že bylo možno dokončit rozehraná utkání. Krátce poté, co naši hokejisté proměnili poslední vítězný nájezd, byli oceněni nejlepší hokejisté a odezněla naše vítězná hymna, byli i u nás vyhlášení a odměněni vítězové turnaje. Na prvním místě se umístili favorité turnaje A.

Vítězná dvojice M. Řičánek (červený) A. Podhorský v modrém

Podhorský – M. Řičánek, před dvojicí R. Novotný – L. Pakosta. Na 3. místě překvapivě skončili manželé Urbánkovi. Letošní turnaj se navzdory nebývalému vlhkému květnovému počasí vydařil a jeho účastníci se již dnes těší na příští 13. ročník. Jsou na něj srdečně zvaní všichni aktivní tenisté VFU Brno.

■ text: PaedDr. Jan Kubernát
foto: PaedDr. Jan Kubernát

Družstvo VSK VFU Brno na 4. místě

Sportovci Vysokoškolského sportovního klubu VFU Brno se v sobotu 29. května zúčastnili 37. ročníku volejbalového turnaje, který se koná již tradičně poslední víkend v květnu za účasti družstev veterinárních organizací ČR a družstva ze Slovenska. Týmu z VFU Brno se v nemalé konkurenci 22. družstev podařilo obsadit celkově hned 4. místo. Gratulujeme.

■ text: redakce
foto: archiv dr. Kubernát

■ Utkání proti družstvu Kroměříže

■ MVDr. Pavel Groh

I.V.S.A. a její působení na naší univerzitě

International Veterinary Student's Association (www.ivsa.org) vede své větve téměř na každou veterinární univerzitu na světě. To nám značně ulehčuje komunikaci s našimi zahraničními kolegy. Můžeme organizovat a účastnit se výměnných pobytů, mezinárodních přednášek i velkých konferencí.

Historie

Snahy s cílem vytvořit mezinárodně registrovanou organizaci veterinárních studentů v Brně sahají do historie dál, než bychom si mohli myslet. Pátrání po důvěryhodných informacích není dnes bohužel příliš jednoduché. České stopy nás zatím útržkovitě vedou k roku 1979. První mezinárodní IVSA konference se však konala již v roce 1951, z čehož lze předpokládat, že se časem najdou ještě starší doklady. Ucelenější zprávy máme až o novodobější „skupině IVSA“, která započala své aktivity ještě jako součást České společnosti veterinárních mediků na Vysoké škole veterinární. Po jejím zrušení byla vytvořena IVSA Brno jako samostatná studentská organizace. Naši kolegové z řad studentů ji založili hlavně za účelem zprostředkování výměnných pobytů s ostatními veterinárními univerzitami ve světě. Podle dostupných informací uskutečnili několik skupinových výměn např. s univerzitami ve Švédsku, Makedonii a Belgii, dále také nespočet individuálních stáží. Aktivně se účastnili mezinárodních kongresů IVSA. V roce 2004 většina tehdejších schopných členů dokončila studium, bohužel nenašli své nástupce a vše utichlo. Nicméně organizace zrušena nebyla.

Současnost

V roce 2007 se však opět sešli lidé, kteří chtěli tuto původní myšlenku vzkřísit a dále rozvinout. Pro lepší chápání veřejností a jednání se sponzory byla nakonec zvolena forma občanského sdružení s názvem I.V.S.A. Brno. Zakládající členové se neomezili pouze na výměnné pobyty, přišli s daleko širší koncepcí. Na VFU Brno tak vznikla chybějící organizace sdružující studenty veterinární medicíny. Stanovili cíle: hájit zájmy studentů při jednání s univerzitou, získávat prostředky nejen pro pořádání přednášek a seminářů vhodně doplňujících výuku, ale také kulturních a společenských akcí, které by celkově přispěly ke zpříjemnění života na naší alma mater.

Již v roce 2007 se povedlo obnovit tradici studentských oslav Majáles VFU, ve

■ My ve Vídni

kteří úspěšně pokračujeme. Navíc vznikl nový studentský časopis VýFUK, jehož poslední číslo si můžete prohlédnout na našich stránkách www.ivsa-brno.ic.cz.

Roku 2008 se uskutečnil výměnný pobyt 14 studentů s univerzitou ve Vídni. Měli jsme příležitost porovnat podmínky výuky, poznat nové kolegy, jejich studijní i kulturní život. Prohlédli jsme si město a jeho noční ruch, navštívili Spanische Hofreitschule, zoo nebo zámeček Schönbrunn. Při návštěvě Brna jsme na oplátku ukázali krásy „našeho“ kraje. Nejprve samozřejmě prohlídka areálu VFU Brno, dále pohled na město z věže Špilberka a nakonec je přivedli na dno... naší největší propasti Macochy.

Účastnili jsme se konferencí středoevropských sekcí IVSA v Lublani a IVSA Vetstart ve Vídni.

Rok 2009 přinesl další novinku – založení hipologického klubu pod I.V.S.A. Brno. Bohužel jeho činnost je převážně teoretická – formou seminářů. Nicméně se těší velkému ohlasu v řadách studentů – první jednodenní seminář s tématy:

■ Seminář – úprava zubů a fyzioterapie

úprava zubů a fyzioterapie se pro velký zájem konal dva dny po sobě. Další akce naplnila celý autobus a zprostředkovala exkurzi do Slatiňan, Kladrub a Mnětic. Nedávno proběhl i „malý“ seminář o přirozené komunikaci. Podrobnosti na hipologicky-klub.wbs.cz/.

Zprostředkovali jsme studijní pobyty pro studenty z Japonska, Polska a Holandska. Ve spolupráci s ICVI VFU Brno jsme uspořádali přednášku manželů Kenyonových o veterinární medicíně a lidovém léčitelství v Africe.

V letošním roce jsme pozvali Dr. Martina Angera (Výzkumný ústav veterinárního lékařství, Brno), který si připravil přednášku: „Porozumíme vzniku chromozomálních poruch? – pohled na meiózu v živém vajíčku.“ Zakončena byla stále aktuální nabídkou diplomových a postgraduálních prací v tomto oboru pro naše studenty.

Dva naši studenti se zúčastnili workshopu Discover Buffalos World Workshop II Egypt. Na léto jsou zatím naplánovány pobyty postupně 5 studentů z Polska. Zajímají-li vás podrobnosti, obraťte se na našeho exchange officera officer.ivsa@seznam.cz.

Prozatím poslední akcí roku je Majáles VFU 2010, o kterém se více dočtete na dalších stránkách tohoto časopisu, brzy také v novém čísle VýFuku.

Závěrem bych dodal, že do činnosti sdružení se může zapojit kdokoli. Může tím přispět k vytvoření nových aktivit, vylepšení těch stávajících nebo jen využívat možností, které I.V.S.A. Brno nabízí.

■ text: Jiří Herzig

předseda I.V.S.A. Brno

foto: archiv I. V. S. A. Brno

Studijní pobyt amerických studentů z Purdue University na VFU Brno

V rámci již několikaleté spolupráce mezi Veterinární a farmaceutickou univerzitou Brno a School of Veterinary Medicine, Purdue University, se v roce 2010 uskutečnila návštěva sedmi studentek a jednoho učitele z Purdue v Brně. Třítýdenní výukový program, realizovaný převážně v Brně, měl velmi bohatý program. Studentky Marilee Cook, Paige Vernasco, Kathie Rohan, Kimberly Braxton, Amanda Harris, Karen Schachterle a Ashley Feil strávily většinu praktické stáže v rozsahu tří týdnů na Klinice chorob ptáků, plazů a drobných savců, kde se zapojily do klinického provozu a výukového programu. Bylo příjemným zjištěním, že studentům šestého ročníku FVL nečinila komunikace v anglickém jazyce žádné potíže a nebylo proto nutné žádný výklad nebo instrukce k léčbě pacientů překládat. Kromě klinické praxe u plazů, ptáků a drobných savců, byla stáž amerických studentů zaměřena částečně též na praxi v zoologické zahradě. Tuto část odborně zajišťovali vždy u části studentů kolegové ze Zoologické zahrady v Brně, především veterinární lékař, MVDr. Stanislav Mazánek, Ph.D. a zoologové a kurátoři jednotlivých oddělení. Výukového programu na Klinice chorob ptáků, plazů a drobných savců FVL se rovněž účastnil Steve Thompson, DVM, Dipl. ABVP (Canine/Feline Specialty), který je na Purdue University zaměstnancem Veterinary Teaching Hospital, kde vykonává funkci ředitele Pet Wellness Clinic. Dr. Thompson je ze strany Purdue University hlavním organizátorem návštěvy skupin amerických studentů na VFU Brno pro období 2010–2011. Kromě pedagogické podpory při zajištění některých bodů technické stránky letošní návštěvy se dr. Thompson též aktivně zapojil do výuky na VFU Brno. V pondělí 17. května 2010 se pod názvem Feline Course uskutečnil čtyřhodinový blok přednášek, ve kterých se dr. Thompson věnoval různým aspektům klinického vyšetření a veterinární péče o kočky. Odpolední program oficiálně zahájil děkan Fakulty veterinárního lékařství, prof. MVDr. Alois Nečas, Ph.D., MBA, který přednášejícího i všechny přítomné přivítal v prostorách posluchárny Pavilonu klinik malých zvířat. Profesor Nečas stručně zmínil velmi aktivní formu výměny studentů a učitelů mezi oběma

Spolupráce s Purdue University byla zdárně rozvinuta. Zleva: prof. Knotek, prof. Nečas a dr. Thompson.

univerzitami a popřál všem přítomným úspěšné přednáškové odpoledne. Rada Sekce chorob malých zvířat, prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc., Dipl. ECZM (herpetology), uvedl blok přednášek a seznámil ve stručnosti přítomné s pozorností, jaká je v současnosti ve světě věnována otázkám felinní medicíny. Následoval čtyřhodinový maratón přednášek, přerušovaný jen několika technickými přestávkami. Přednášky Feline neonatal and orphan care, Kitten exam, Senior care for older cats, Adult cat wellness screening, Ear disease in adult cats a Hyperthyroid and methimazole byly založeny na mnohaletých zkušenostech pracovního týmu dr. Thompsona. Jednotlivá vystoupení byla bohatě dokumentována kvalitní obrazovou dokumentací, která kromě fotografických záběrů z konkrétních kauzistik obsahovala i přehledné tabulky a schémata protokolů řešení názorných a modelových případů. Na konci každého bloku přednášek byl ponechán volný prostor pro diskuzi, ve které dr. Thompson ochotně odpovídal na všechny dotazy. Z přednášek bylo zcela evidentní, že otázkám preventivních vyšetření u kotat i u kategorie koček vyššího věku je v Pet Wellness Clinic věnována mimořádná pozornost a princip komplexního přístupu k pacientům je založen

na dobře propracovaném systému spolupráce mezi chovatelskou veřejností a odborníky z Veterinary Teaching Hospital. Všechny přednášky byly volně přístupné pro studenty FVL a FVHE, učitele z VFU Brno i kolegy z veterinární praxe. Studenti z Purdue University měli během svého pobytu v Brně mimořádnou příležitost účastnit se praktické stáže na klinice s velkým objemem pacientů. Denně byli přítomni vyšetření nových pacientů, včetně odběru a zpracování vzorků biologického materiálu. Zúčastnili se každodenní léčby hospitalizovaných pacientů a měli příležitost zhlédnout i řadu náročných operací. Na závěr svého pobytu vyjádřila všechna děvčata upřímné poděkování za intenzivní klinickou přípravu pro praxi u exotických pacientů. Je nesporné, že byly vytvořeny předpoklady pro pokračování úspěšné spolupráce mezi VFU Brno a School of Veterinary Medicine, Purdue University i pro následující období. Za přípravu, organizaci a praktickou realizaci třítýdenní praxe amerických studentů si poděkování zaslouží všichni učitelé a veterinární technici Kliniky chorob ptáků, plazů a drobných savců a kolegové ze Zoologické zahrady v Brně.

■ text: prof. MVDr. Zdeněk Knotek, CSc.
foto: redakce

XI. střeoevropský buiatrický kongres a 5. symposium Evropské školy managementu zdraví skotu

Ve dnech 17. až 19. června 2010 se uskutečnil v Brně v hotelu Voroněž XI. střeoevropský buiatrický kongres. Pořadatelé byli Česká buiatrická společnost, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Státní veterinární správa ČR a Komora veterinárních lékařů ČR. Záštitu nad kongresem přijal rektor VFU prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., MBA.

Kongresu se zúčastnilo 292 odborníků z 21 států. Z ČR jich bylo 112, z Polska 39, Rakouska 23, Maďarska 23, Slovenska 21, Chorvatska 13, Německa 9, Slovinska 6, Francie 5. Po jednom až třech byli z Irska, Itálie, Portugalska, Rumunska, Řecka, Srbska, Španělska, Švýcarska, Velké Británie, Ukrajiny a Mongolska. Kongresu se zúčastnilo i 16 studentů naší univerzity a 10 studentů z vídeňské veterinární univerzity.

Jednání probíhala v důstojném prostředí hotelu Voroněž Brno. Celkem bylo v navazujících sekcích předneseno 42 referátů a prezentováno 111 posterových sdělení. Velká pozornost byla věnována problematice infekčních a neinfekčních onemocnění telat a mladého skotu. Zajímavé informace o diagnostice onemocnění respiračního ústrojí přednesli pracovníci z Univerzity veterinární medicíny z Vídně, terapii se zabývali kolegové z Francie. Syndromu krvácivosti telat věnovali pozornost prof. Doll z Giessenu, Dr. Radwiňská z Olštýna a Dr. Friedrich z Mnichova.

V sekci věnované problematice managementu byly předneseny čtyři referáty. Problematikou poruch metabolismu u dojnic se zabýval prof. Füll, Dr. Goerigk z Lipska a prof. Jonsson z Glasgow, dále kolegové z Košic a Budapešti. Prof. Kováč se věnoval problematice proteinů akutní fáze při poruchách energetického metabolismu u dojnic v postpartálním období. Zajímavé výsledky prezentoval doc. Sobiech z Olštýna o svalové dystrofii u kůzlat. Nemalá pozornost byla věnována problematice poruch reprodukce. Zajímavá sdělení měli doc. Bajcsy a prof. Szenci z Maďarska, Dr. Zbulit z Polska, prof. Podpečan ze Slovinska a Dr. Páleník z Brna.

Velmi kvalitní a komplexní přednášku o terapii a prevenci mastitid měla prof.

■ Auditorium střeoevropského buiatrického kongresu

Winter z VU Vídeň, kterou vhodně doplnily referáty prof. Malinovského z Polska, prof. Kleena z VU Glasgow, Dr. Kümmela z Vídně a doc. Vasiľa z Košic. Účastníky kongresu zaujala přednáška Dr. Marcha ze Španělska, která se zabývala problematikou prevence mastitid pomocí vakcinace.

V ortopedické sekci, která uzavírala kongresové jednání, měl zásadní příspěvek prof. Kofler z VU Vídeň, kterého vhodně doplnili jeho spolupracovníci dalšími referáty.

Vysoký počet sdělení byl formou posterů. Ty tematicky navazovaly na přednesené referáty v jednotlivých sekcích. Všechny přednášky a posterová sdělení jsou zveřejněna ve sborníku, jako supplementum odborného časopisu Veterinářství. Dle rozhodnutí jednotlivých autorů jsou publikovány plné texty prací nebo jen abstrakty.

V rámci XI. střeoevropského buiatrického kongresu se uskutečnilo 5. symposium ECBHM (Evropské školy managementu zdraví skotu), kterého se zúčastnilo 40 specialistů na tuto problematiku. Na symposiu byl zhodnocen dosavadní průběh specializace a nastíněn další program.

XI. střeoevropský buiatrický kongres měl vysokou odbornou úroveň a byl příležitostí pro navázání a rozšíření osobních kontaktů a odborné spolupráce.

I sociální program byl účastníky kladně hodnocen. Společné setkání v Moravské chalupě a ve vinárně u Královny Elišky

bylo příležitostí pro neformální diskuse a navázání osobních kontaktů. Účastníci kongresu využili i možnost návštěvy Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, muzea G. Mendla, Punkevních jeskyní v Moravském krasu a historických míst bitvy tří císařů u Slavkova.

Velmi si cením účasti a podpory rektora VFU Brno prof. MVDr. Vladimíra Večerka, CSc., MBA, děkana FVL VFU Brno, prof. Aloise Nečase, CSc. MBA. a doc. MVDr. Miloslavy Lopatářové, CSc., prorektorky VFU Brno.

K slavnostnímu charakteru kongresu přispělo udělení zlatých medailí VFU Brno prof. W. Baumgartnerovi, přednostovi kliniky přežvýkavců VU ve Vídni a prof. J. Nicpoňovi, přednostovi kliniky vnitřních chorob VF ve Wroclawi.

Oceňuji i účast prezidenta Komory veterinárních lékařů ČR Dr. Rychlíka, který s Dr. Danielem mohli osobně posoudit význam kongresu pro praktické veterinární lékaře, kterých se sešla pouze malá skupina.

Kongres byl dobře organizačně zajištěn za což děkuji společnosti VETEDUCA, studentům a všem, co se na organizaci podíleli. Poděkování patří i sponzorům, bez nichž by uspořádání takové akce nebylo možné.

■ text: **doc. MVDr. Josef Illek, DrSc.,
Dipl. ECBHM**
foto: archiv autora

Udílání cen za nejlepší diplomové práce studentů FaF VFU Brno

Oceňovat nejlepší diplomové práce se stalo na Farmaceutické fakultě VFU Brno již tradicí. Za akademický rok 2009/2010 bylo uděleno 5 cen ve stěžejních oblastech farmacie.

Na organizaci akce se podílela Unie studentů farmacie ve spolupráci se všemi ústavy Farmaceutické fakulty. Sponzorem akce pak byla společnost Dr. Max, která je součástí společnosti Penta, jež převzala štafetu po nadaci Penta. Celkem pět oceněných studentů si kromě uznání, že jejich diplomová práce je skutečně kvalitně zpracovaný projekt, odneslo také finanční částku 10 000 Kč jako motivaci pro další možné studium.

Prezentaci projektů doprovázelo několik zajímavostí. Udílání cen si totiž našlo své diváky i mezi neslyšícími – Radka Kulichová z Unie neslyšících Brno prezentace studentů překládala do znakové řeči; Pavlína Drottnerová zase se svojí vědeckou prací slavila hned několik úspěchů takřka zaráz – jen o několik dní dříve obsadila 1. místo v soutěži farmaceutických fakult v nadnárodním kole Studentské vědecké konference.

A kolik času si takový úspěšný projekt vyžádá na svou přípravu? Ocenění studenti se shodují, že nemalou, ale především pevné nervy. Například Eva Hovorková myšlenku práce, zaměřenou na diskretní zóny v lékárně, rozvíjela už od 1. ročníku. Pavlína Drottnerová zase uvádí, že jen samotná ex-

Eva Hovorková: Vizualizace variabilního polotransparentního panelu

perimentální část trvala přes dva semestry. Přes rok a půl věnovala zpracování svého projektu Eva Dušková, o něco rychlejší byli Jan Otevřel a Zuzana Hanáková, kteří projekt zvládli vypracovat za jeden semestr.

A jak je to s využitím výsledků práce pro farmaceutickou praxi? Všichni ocenění studenti se shodují, že doposud na to nebylo mnoho času. Ale zástupci Dr. Max se již sešli již s Mgr. Evou Hovorkovou

Vítězové si odnesli poukaz se sympatickou finanční částkou. Zleva: Drottnerová Pavlína, Hanáková Zuzana, Otevřel Jan, Hovorková Eva, Dušková Eva

a projevili zájem o výsledky a o spolupráci na téma její diplomové práce. Vypadá to, že Farmaceutická fakulta o své nadějné studenty nepřijde – všichni potvrzují, že jsou motivováni pokračovat i v dalším studiu na své alma mater.

Ocenění studenti a témata diplomových prací:

- Eva Hovorková: Diskretní zóny v lékárně – komunikace s pacientem a uspořádání pracoviště; vedoucí diplomové práce: RNDr. Božena Macešková, CSc.
- Zuzana Hanáková: Biological Activity of Selected Natural Phenols, vedoucí diplomové práce: PharmDr. Karel Šmejkal, Ph.D.

- Pavlína Drottnerová: Obalené tvrdé tobolky pro přívod léčiva do proximální a distální části tenkého střeva; vedoucí diplomové práce: PharmDr. Kateřina Dvořáčková, Ph.D.

- Eva Dušková: Rezistence k antibakteriálním látkám u izolátů *E. coli* z koní; vedoucí diplomové práce: Doc. MVDr. Pavel Suchý, Ph.D.; školitel specialista: Prof. MVDr. Alois Čížek, CSc.

- Jan Otevřel: Syntéza sloučenin jako potenciálních aktivátorů draslíkových kanálů; vedoucí diplomové práce: Prof. RNDr. Jozef Csöllei, CSc.

- text: PharmDr. Ing. Radka Opatřilová Ph.D.
foto: redakce

Eva Hovorková: Vizualizace diskretní zóny

KRMIVA 2010

17. mezinárodní konference o výživě zvířat v Opatiji

Opatija – přístavní městečko v Kvarnerském zálivu na úpatí pohoří Učka na severovýchodním pobřeží poloostrova Istrije je moderním kongresovým letoviskem Chorvatska, které každoročně pořádá mnoho významných odborných i společenských akcí. Jednou z významných a již tradičních událostí v měsíci červnu je setkání evropských odborníků z oblasti výživy zvířat. V letošním roce proběhla ve dnech 7.–11. června již 17. mezinárodní konference o výživě zvířat KRMIVA 2010

za účasti řady odborníků z 23 zemí světa. Stěžejními tématy letošního ročníku konference byly » nekonvenční krmení zvířat » výživa a chov domácích zvířat » krmení a chov volně žijících zvířat » nutriční aditiva ve farmaceutických léčivech pro zvířata za účelem zvýšení produkce » produkce a využití obnovitelné energie v systémech živočišné výroby » novinky v oblasti techniky a technologie při produkci krmných směsí.

Tradičním v rámci mezinárodní konference se stalo přátelské setkání zástupců Veterinární a farmaceutické univerzity Brno s poslankyní pro českou a slovenskou menšinu v chorvatském parlamentu mr. sc. Zdenkou Čuchnil. Česká republika je rok od roku zastoupena stále vyšším počtem významných představitelů zejména z Veterinární a farmaceutické univerzity Brno, čelními představiteli Ústavu pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv, zástupci Ústředního kontrolního zkušebního ústavu zemědělského, Masarykovy univerzity v Brně a významnými představiteli podnikatelské sféry České republiky. O popularitě

NOVI LIST ze dne 8. 6. 2010

a významu této konference svědčí i zájem médií, která informovala chorvatskou veřejnost o průběhu mezinárodní konference, jak v televizi, tak i v denním tisku, jak uvádí NOVI LIST ze dne 8. 6. 2010. Navazující 18. ročník mezinárodní konference KRMIVA se opět uskuteční v Opatiji v r. 2011.

■ text: **Eva Straková**
*přednostka Ústavu výživy,
zootechniky a zoohygiény*
foto: archiv autorky

Předsednictvo mezinárodní konference KRMIVA 2010

Promoce monografie

Přírodní látky a jejich biologická aktivita – Využití látek pro ovlivnění fyziologických procesů hospodářských zvířat

Dne 27. května 2010 se uskutečnila ve Výzkumném ústavu živočišné výroby Praha-Uhřetěves odborná konference u příležitosti slavnostní promoce a vydání monografie „Přírodní látky a jejich biologická aktivita – Využití látek pro ovlivnění fyziologických procesů hospodářských zvířat“.

Slavnostní průběh promoce monografie byl umocněn účastí více jak 70 předních odborníků z významných českých institucí, univerzit, výzkumných ústavů a řady dalších pracovišť, která se uvedenou problematikou zabývají. Při příležitosti konání této významné odborné konference přijali pozvání i zástupci Ministerstva zemědělství ČR a Státní veterinární správy ČR.

Konferenci zahájila ředitelka výzkumného ústavu prof. Ing. Věra Skřivanová, CSc., průběh konference moderoval prof. Ing. Milan Marounek, DrSc.

Na vzniku monografie se podíleli převážně členové Vědeckého výboru výživy zvířat, jejichž cílem bylo poskytnout přehled nejen studentům, absolventům, ale i odborníkům z oblasti agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, farmacie, veterinárního lékařství apod. o možnostech využití přírodních zdrojů s biologicky aktivními látkami v živočišné produkci a jejich možných úskalích; informovat zemědělskou a farmaceutickou odbornou veřejnost o trendech vývoje v uvedené oblasti a podpořit spolupráci mezi zemědělskými a farmaceutickými pracovišti. Z naší univerzity se na vzniku monografie podílel autorský kolektiv prof. MVDr. Ing. Pavel Suchý, CSc.; prof. Ing. Eva Straková, Ph.D. a doc. MVDr. Ivan Herzig, CSc.

Monografie je rozvržena do 14 stěžejních kapitol. Vznikla pod záštitou Ministerstva zemědělství ČR a Vědeckého výboru výživy zvířat na základě vzájemné

Spoluautoři monografie: prof. Věra Skřivanová, prof. Pavel Suchý, prof. Eva Straková

spolupráce odborníků zejména z univerzitních institucí a podnikatelské sféry krmivářského a farmaceutického průmyslu a je důkazem rozvoje vzájemné spolupráce mezi odborníky ze zemědělské – veterinární – farmaceutické oblasti. Byla vydána Univerzitou Karlovou v Praze, nakladatelstvím Karolinum, v rozsahu 653 stran.

■ text: **Eva Straková**
foto: archiv autorky

XII. ročník Konference mladých vědeckých pracovníků s mezinárodní účastí

Schopnost komunikovat a umět prezentovat své výsledky je nezbytnou součástí moderní vědy, ale i osobnostních dovedností, které se zhodnocují v každodenním životě. Studenti doktorských studijních programů FVHE, od letošního roku nově také studenti FVL a studenti dalších univerzit z ČR i SR, si své schopnosti mohli prověřit v rámci již tradičně pořádané Konference mladých vědeckých pracovníků s mezinárodní účastí.

XII. Konference mladých vědeckých pracovníků na FVHE – pavilon prof. Lenfelda

Ve středu 2. června 2010 se tak v posluchárně Pavilonu prof. Klobouka a v posluchárně a zasedací místnosti Pavilonu prof. Lenfelda uskutečnil již její XII. ročník. Tematický záběr i počet účastníků konference každoročně roste, a tak se letos soutěžilo hned ve třech hlavních sekcích.

Pořadatelem za FVHE byla Oborová rada pro hygienu a technologii potravin a Ústav hygieny a technologie mléka, za FVL pak Ústav mikrobiologie a imunologie. Své schopnosti si během konference zkusilo porovnat na 75 vědeckých pracovníků.

Jednání probíhala ve dvou hlavních oborových sekcích za FVHE (sekce obsahově zahrnovaly příspěvky všech 7 oborů DSP studia) a v jedné sekci za FVL. Témata představených projektů byla neuvěřitelně pestrá – pro ilustraci lze například uvést práci zabývající se kvalitou srnčí zvěře; dále projekt na téma hodnocení mléka a mléčných výrobků z hlediska zastoupení vybraných mastných kyselin v dietě populace ČR; stanovení vybraných mikrobiálních ukazatelů u syrového kravského mléka získaného z prodejních automatů; čaj a jeho účinky na lidské zdraví; účinky hliníku ve vodním prostředí; vyhodnocení monitoringu výskytu léčiv v povrchových vodách v ČR; genetická analýza virů influenzy prasat; analýza zvířecích kostí z archeologického výzkumu středověkých lokalit či aktuální problematika tumorů mléčné žlázy u fen a mnoho dalších.

Hlavním smyslem konference je především vytvořit pro studenty doktorských studijních programů kvalitní záze-
mí k vzájemné interakci, výměně názorů

a zkušeností. Studenti představí výsledky své vědecké práce, v následné diskuzi si vyzkouší dovednosti v obhajování vlastních vědeckých závěrů před hodnotící komisí. Souběžným efektem je také zlepšování prezentačních dovedností, získání nových poznatků v dané oblasti výzkumu a navázání nových kontaktů či případně zahájení vědecké spolupráce. V neposlední řadě je osobní výkon podpořen i oceněním (také finančním) prvních třech nejlepších účastníků v každé sekci.

Výherci XII. ročníku Konference mladých vědeckých pracovníků s mezinárodní účastí

Sekce A

1. místo Marta Dušková s projektem *Identifikace laktobacilů izolovaných z potravin pomocí PCR a MALDI-TOF MS*

Sekce B

1. místo Helena Talašová s projektem *Elektrochemické stanovení akrylamidu*

Sekce C

1. místo Jana Pospíchalová s projektem *Záchyt Mycoplasma bovis ze zevního zvukovodu telat postižených zánětem horních cest dýchacích*

■ text: prof. MVDr. Lenka Vorlová, Ph.D.
foto: redakce

VFU Brno má svého zástupce v předsednictvu nově založené Evropské asociace specialistů na choroby prasat

Na evropském sympoziu European College of Pig Health Management, které se uskutečnilo ve dnech 27.–28. května 2010 v německém Hannoveru, byla založena nová asociace sdružující evropské veterinární lékaře, specialisty na choroby prasat. Členem širšího předsednictva se stal MVDr. Jan Bernardy, Ph.D., působící na Klinice chorob prasat VFU Brno.

Evropská asociace specialistů na choroby prasat (European Association of

Porcine Health Management – EAPHM) byla založena jako platforma, která má sloužit k výměně názorů a zkušeností mezi evropskými veterináři specializujícími se na problematiku a choroby prasat, vzdělávání a pořádání odborných kongresů a zaujímání stanovisek k problematice managementu zdraví u prasat, welfare a kvalitě vepřového masa

Do čela asociace byl zvolen John MacKinnon, specialista z Velké Británie, kte-

rému budou ve vedení asistovat kolegové ze Španělska, Dánska, Nizozemí, Francie, Belgie a také České republiky.

Asociace začne fakticky fungovat začátkem příštího roku, první kongres a sjezd členů je plánován na květen 2011 v Helsinkách, další na rok 2012 v belgickém Ghentu.

■ text: redakce
foto: MVDr. Jan Bernardy, Ph.D.

Reportáž z návštěvy Karyho B. Mullise v Brně

5. května 2010 navštívil Brno významný molekulární biolog a laureát Nobelovy ceny za chemii Kary Banks Mullis. Světově proslulý badatel, jehož výzkumy měly zásadní význam pro rozvoj molekulární biologie a mnoha souvisejících odvětví, obdržel čestný doktorát Masarykovy univerzity.

Excentrický intelektuál, nositel Nobelovy ceny a vášnivý surfař Kary Mullis je znám zejména díky objevu PCR (polymerázové řetězové reakce) – techniky, která umožňuje mnohonásobnou amplifikaci specifických úseků DNA. Tato metoda byla ve své době doslova převratná a nejen že měla obrovský dopad na vědeckou komunitu, ale ovlivnila i mnoho aspektů našeho každodenního života. PCR vyvinul Kary Mullis v roce 1983 během svého působení ve společnosti Cetus Corporation. Světznámého vědce, který tvrdí, že nejlepší myšlenky přicházejí při řízení auta, prý napadl koncept PCR během cesty po dálnici 128 ze San Franciska do Mendocina v jeho Hondě Civic. O deset let později byl tento jeho objev oceněn Nobelovou cenou za chemii.

Mullis je autorem bezpočtu vědeckých publikací a několika patentů včetně technologie PCR či UV-senzitivního plastu měnícího barvu v reakci na světlo. Působil a působí jako výzkumník a také jako konzultant významných biotechnologických společností v oblasti chemie nukleových kyselin.

V posledních deseti letech se intenzivně zajímá o imunologii. Jeho nejnovější projekt „Altermune“ se zabývá možnostmi chemické modifikace složek imunitního systému. Základní ideou projektu je možnost modifikovat existující protilátky pomocí chemických linkerů a přesměrovat tak imunitní odpověď proti novým patogenům, s nimiž organismus dříve nepřišel do styku. Společnost Altermune testuje tuto strategii proti virům influenzy a svůj výzkum v současnosti zaměřuje mimo jiné i na multi-rezistentní kmeny *Staphylococcus aureus*.

Kary Mullis je znám také díky některým svým kontroverzním názorům. Je skeptický v otázce globálního oteplování, vlivu lidských aktivit na změny klimatu a podílů chlor-fluorovaných uhlovodíků na snižování množství ozónu v atmosféře. Vyjadřuje také podporu teorii Petera H. Duesberga (profesora molekulární a buněčné biologie University of California v Berkeley) a dalších vědců, kteří tvrdí, že virus HIV nezpůsobuje AIDS.

Kary Mullis přebírá čestný doktorát Masarykovy univerzity v refektáři augustiniánského opatství v Brně

Kary Mullis ve vestibulu Mendelova muzea v Brně spolu s Evou Roubalovou (vlevo) a Monikou Dolejskou (vpravo) z Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat

Návštěvu dr. Mullise v Brně dohodla rakouská část Sternberg Society (Moravskodolnorakouské společnosti lékařů a pracovníků ve zdravotnictví) v návaznosti na jeho přednáškový pobyt v rakouském Mistelbachu. Kary Mullis v rámci své návštěvy Brna převzal čestnou vědeckou hodnost doktora biologie.

Titul *doctor honoris causa* převzal Mullis symbolicky v refektáři augustiniánského opatství na Starém Brně, kde dříve působil Gregor Johann Mendel. Slavnostní promoce se zúčastnili akademičtí hodnostáři a členové vědecké rady Masarykovy univerzity a několik desítek dalších členů akademické obce a odborné veřejnosti včetně

několika zaměstnanců a studentů naší univerzity. Po slavnostní promoci si dr. Mullis prohlédl stálou expozici muzea a zahradu augustiniánského opatství, v níž Mendel prováděl experimenty s hybridizací rostlin.

Během slavnostní ceremonie pronesl Kary Mullis projev, který působil velmi optimisticky až idealisticky. Hovořil mimo jiné o mentalitě a motivacích vědců a o jejich úloze ve společnosti. Z děkovné řeči byl zřejmý jeho pověstný „holistický“ úhel pohledu na vědu, kterou jak někdy říká, vnímá podobně, jako ji vnímali vědci v 17. a 18. století, kdy ještě nebyla jednotlivá vědecká odvětví navzájem tak vzdálena a vnitřně rozdrobena na jednotlivé úzce specializované disciplíny. Vyjádřil také názor, že dosažení úspěchu na poli vědy a poznání obecně vyžaduje velkou dávku trpělivosti, soustředěnosti a ukázněnosti. Část tohoto proslovu dr. Mullise si na závěr dovoluji citovat.

„Remember, most importantly, that easier something is to learn, the more likely it is to be wrong. If it's easy to know, it's someone else's truth and somebody wants you to know it. If you want to really see under rocks, you have to lift them yourself. If you want to know about genetic engineering you must be willing to spend years learning chemistry and biology. Nothing of value comes without effort.“

■ text: RNDr. Eva Roubalová, Ph.D.

Ústav biologie a chorob volně žijících zvířat FVHE VFU Brno

foto: Ludvík Kunetka, Jitka Malčíková

Na VFU Brno skončilo 107 dní intenzivního focení – univerzitní fotografická soutěž má své první výherce

V úterý 15. června 2010 skončil po 107 dnech od zahájení první ročník celouniverzitní fotografické soutěže – *Veterinární a farmaceutická univerzita Brno objektivem*.

V den ukončení tohoto fotografického maratónu se v redakci časopisu *Vita Universitatis* sešlo celkem 122 fotografií, které splnily podmínky pro zařazení do soutěže, od 44 autorů z řad studentů a zaměstnanců univerzity.

O týden později, ve čtvrtek 24. června 2010, se sešla hodnotící komise ve složení MVDr. Pavel Brauner, Ph.D., PhDr. Jana Slámová, Alexandr Krátký, Barbora Šolcová a Lucie Stejskalová. Ta měla nelehký úkol – rozhodnout mezi desítkami originálních a umělecky kvalitních fotografií o těch deseti nejlepších.

Komise nejdříve během diskuze nad všemi fotografiemi vybrala užší výběr. Poté došlo k samotnému bodovému hodnocení,

ve kterém každý člen komise disponoval maximálně 10 body a ke každé z fotografií v užším výběru přidělil počet bodů dle svého uvážení. Hodnotící kritéria byla celkem tři – na prvním místě byl kladen důraz na vztah fotografie k univerzitě, na druhém na kvalitu ztvárnění a v neposlední řadě hrála roli i originalita myšlenky.

Po sečtení bodů bylo hned zřejmé, že oceněných bude více než se původně předpokládalo – bodové hodnocení u tří finalistů bylo totiž naprosto stejné. Proto v duchu fair play komise rozhodla, že slibné finanční ohodnocení nezíská jen prvních deset účastníků soutěže, ale že ocení všech třináct.

Pro zajímavost můžeme doplnit, že z celkem 50 možných bodů získal výherce fotografické soutěže 44 bodů, výherce na

2. místě 42,5 bodu a na 3. místě celkem 39 bodů.

Vítězná fotografie (*Vzpouza – socha koně u auly VFU Brno* – Tomáš Piskovský, student 5. ročníku FVL) je na obálce tohoto čísla.

Slavnostní vyhlášení vítězů, spojené s předáním diplomu a voucheru na výhru v soutěži, proběhne na počátku nového akademického roku. Výherci budou v dostatečném předstihu informováni.

Všechny soutěžní fotografie si můžete prohlédnout na www.vfu.cz.

2. místo: *Hoši, ještě vydržíme* – PaedDr. Jan Kubernát, přednosta Ústavu tělesné výchovy a sportu

3. místo: *Souznění v parku VFU* – Petra Huňáčková, studentka 6. ročníku FVL

4. místo: *Posezení v botanické zahrádce* – Tomáš Piskovský, student 5. ročníku FVL

5. místo: *VFU Majáles 2009* – Ondřej Ryjáček, student 4. ročníku FVL

5. místo: *Piknik* – Ondřej Ryjáček, student 4. ročníku FVL

6. místo: *Před zkouškou* – Vladislava Sýkorová, studentka 3. ročníku FVL

6. místo: *Majáles VFU, psí agility* – Alexandra Lipková, studentka 6. ročníku FVHE

7. místo: *Rektorát z jara* – Mgr. Kateřina Buchalová, Ústav cizích jazyků a dějin veterinárního lékařství

8. místo: *Rentgen koně* – Jana Kocurková, studentka 4. ročníku FVHE

9. místo: *Přestávka v parku* – Eva Burešová, studentka 4. ročníku FVL

10. místo: *Přidáš sa aj ty na prechádzku?* – Alexandra Bulková, studentka 1. ročníku FVHE

10. místo: *Majáles VFU, jezdecký klub, rozhovor pro TV* – Alexandra Lipková, studentka 6. ročníku FVHE

VITA UNIVERSITATIS

Časopis Veterinární a farmaceutické univerzity Brno

ISSN 1803-3830

